

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
143. (1209.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2664 ▼
	1 amerikai dollár	3,3275 ▼
	100 magyar forint	1,5028 ▲

Aktuális

2

**Kémek egymás közt:
Putyin nótás kedvében volt**

A külföldi sajtó szenzációként tálalta tegnap: a Kreml végre megtörte hallgatását Anna Chapmannek (született Kusczenko) és kém társaival kapcsolatban. Vlagyimir Putyin miniszterelnök Krim-félszigeti nyaralójában az orosz kém szolgálati ügy főszereplőit fogadta.

Kultúra

8

**Kezdődik az örület:
jön a Sziget-fesztivál**

A visszaszámlálás megkezdődött: már csak tizenöt nap, és kezdődik a buli! Augusztus 11-e és 16-a között megrendezendő idei Sziget-fesztiválon Papa Roach sztárkoncertjével a szervezők fergeteges bulit ígérnek.

Média

9

A város a sajtó tükrében

A városfejlesztésre vonatkozó cikkeket szemlélte Marosvásárhelyen az Active Watch Sajtófigyelő Ügynökség. A projekt eredményeit a sajtó képviselőinek szervezett kerekasztal beszélgetésen ismertette a Civitas Nostra Városvédő Egyesület.

Vezércikk

3

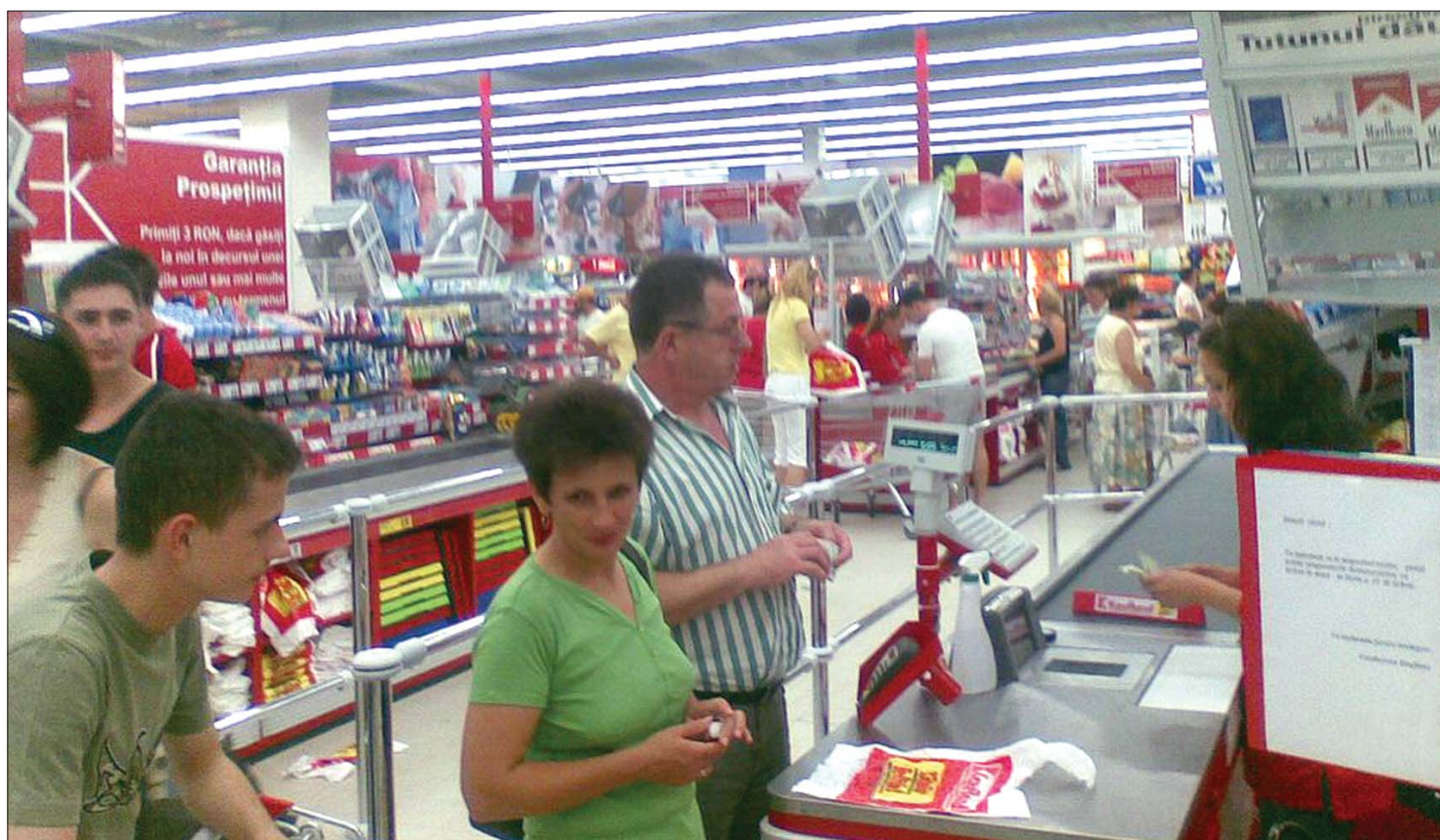
Tusványos rulez!(?)

Traian Basescu Tusványoson kicsikének, félszegnek, önbizalmát vesztettnek, de ugyanakkor szinte már európaian szalonképesnek tűnt a magabiztos Fidesz-vezérrel szemben.

Akinek az imperialista spekulánsokat ostromozó beszéde kísértetiesen emlékeztetett a mostanit megelőző gazdasági világválság utáni időszaknak a fináncnöke nacionalizálását zászlajára tűző elméleteire. ▶

Salamon
Márton László

„Fehér” számlákkal a feketegazdaság ellen

A nagyobb kereskedelmi egységeknek, bevásárlóközpontoknak kedvez majd az új rendszer, a visszaéléseket a kisebb cégek követik el

Fotó: archív

A legszegényebbeknek nyújthat segítséget az áfás számlák után járó, a kormány által tervezett pénzvisszatérítési rendszer – állítja az ötletgazda, Édler András RMDSZ-es képviselő. Az elképzelések szerint aki akár a legkisebb értékű vásárlás esetén is számlát kér és azt elszámolja, jövőre egy bizonyos összeghatárig visszakaphatja a befizetéseit. Szakértők szerint a feketegazdaság csupán kis hányadát legalizálhatja az intézkedés, főleg a kiskereskedésben forgalmazott alapélelmiszerek esetében „spórolják meg” az eladók a számlakibocsátást: így veszít évi 221 millió eurós bevételt az állam. **7. oldal ▶**

Támadják és védik Tőkést

Kovács Zsolt, Moldován Árpád Zsolt

▶ „Az Európai Parlamentben nem lehet játszani, ahol ma támogatunk, holnap pedig nem támogatunk valakit” – reagált Theodor Stolojan, a Demokrata Liberális Párt első alelnöke arra a felvetésre, hogy alakulnának meg kellene vonnia a bizalmat Tőkés Lászlótól, a Székelyföld státusával kapcsolatos kijelentései miatt. Hozzátette: az EP-képviselő amúgy is finomított nyilatkozatán, nem függetlenséget, hanem csak autonómiát akar a régióknak. „Arról pedig lehet vitatkozni, hogy ki mit ért autonómia alatt” – fejtette Stolojan, aki EP-képviselőként tagja a Tőkést is magába foglaló román néppárti delegációnak. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Brassói helikopter katasztrófa

▶ Hét katona – hat izraeli és egy román – vesztette életét a Brassó megyei Fundata határában, amikor lezuhant a izraeli légierő egyik, CH 53-as típusú harci helikoptere. A védelmi minisztérium közleménye szerint július 18–29 között zajló Blue Sky 2010 légi gyakorlat célja, hogy nehéz látási viszonyok között mélyrepülést és felkutatási, mentési műveleteket végezzenek. **3. oldal ▶**

A CH 53-as típusú harci helikopter az izraeli légierőhöz tartozott

Ragaszkodnak Koszovóhoz

▶ A világ 55 országa „nagyon közel” van ahhoz, hogy elismerje Koszovót független államnak – jelentette ki Vuk Jeremic szerb külügyminiszter tegnap a belgrádi parlamentben a koszovói helyzetnek szentelt rendkívüli ülésen. Hozzátette: a szerb kormány mindent megtesz, hogy az állam-elismerések száma a lehető legkisebb legyen. Mint ismeretes, a hágai Nemzetközi Bíróság a múlt héten úgy foglalt állást, nem ellentétes a nemzetközi joggal a 2008 februárjában kihirdetett koszovói függetlenségi nyilatkozat. Az ülésen a 250 képviselőből 215 jelent meg. Ott volt a parlamentben Boris Tadic szerb elnök és Dusan Batakovics, a hágai bíróság előtt Szerbiát képviselő jogászcsapat vezetője is. **2. és 4. oldal ▶**

Röviden

Leszámolás Konstanca megyében

Öt ember sebesült meg a Konstanca megyei Cogea Lac községben, amikor a polgármester felbújtatására közel száz helyi lakos a falu határában épülő szélérőmű-parkhoz vonult, hogy elűzze az ott dolgozókat. A cseh befektetők által leszerződött biztonsági őrk útjukat állták, és az összecsapásokat követően gumilövedékekkel megölték öt helyi lakost. A helyi önkormányzat hónapok óta pereli az Európa legnagyobb szélérőmű-parkját építő céget, azzal vádolva őket, hogy nem fizetnek adót. A másik oldal viszont azzal érvel, hogy a megyei tanáccsal kötött szerződést.

Tagadják a PD-L szakadását

Dan Manolăchescu a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) sepsiszentgyörgyi elnöke rosszindulatú manipulálásnak minősítette azokat a híreszteléseket, amelyek szerint George Scripcaru, Brassó PD-L-s polgármestere átigazolna a Szociáldemokrata Párthoz (PSD). Manolăchescu lapunknak elmondta, az ügyről beszélt már a háromszéki demokrata-liberálisokkal való kapcsolattartásért felelős országos alelnökkel, George Scripcaruval, aki neki is határozottan cáfolta, hogy lenne igazságalapja a sajtóban megjelent híreknek. „Bennünket se környékezett meg senki a PSD részéről, és Kovászna megyében senkinek sem áll szándékában más pártba igazolni” – nyilatkozta Dan Manolăchescu.

Román buszkonvoj ütközött Berettyóújfaluban

Egy ember meghalt, tíz megsérült, amikor két, román vendégmunkásokat szállító mikrobusz és egy autóbusz egymásnak ütközött tegnap reggel a magyarországi 42-es számú főúton. A Hajdú-Bihar megyei rendőr-főkapitányság szóvivője elmondta: a baleset Földes és Berettyóújfalú között történt, az ütközésben érintett mindhárom jármű egy irányba, a határ felé tartott. A vizsgálat szerint forgalmi okokból a mintegy ötven személyt szállító autóbusz lassított, majd megállt az úton. A mögötte haladó mikrobusz beleszaladt az autóbuszba és felborult. A román konvoj harmadik járműve, egy második mikrobusz se tudott időben fékezni, nekiment a nagybusznak és a sáncba borult. A balesetben a hátsó mikrobusz egyik utasa életét veszítette, a két mikrobuszban összesen tizen sérültek meg.

Temetőrongálás Tolnában

Zsidó sírokat rongáltak meg Tolnában, összesen 13 síremléket döntöttek le ismeretlenek a múlt héten az izraelita temetőben – írta tegnap a *Tolnai Népiújság*. A 150-200 éves, ledöntött síremlékeket egy közelben lakó vette észre; azt, hogy a rongálás melyik napon történt, nem tudni, ugyanis a zsidó sírkert ritkán látogatott hely, 1978-ban volt az utolsó temetés.

Merénylet az al-Arabijánál

Öngyilkos merénylet robbantotta fel magát tegnap az *al-Arabija* televízió iraki székházánál. A detonációban hárman meghaltak, és többen megsebesültek, egy bangladesi munkatársat még keresnek. Az öngyilkos merénylet robbanóanyaggal megrakott autójával délelőtt érkezett az *al-Arabija* Bagdad központjában lévő székházához, majd beindította pokolgépét. A detonáció jókora krátert vájt a földbe, „és az egész épületet megremegette” – mondta a tévé egyik munkatársa. A szaúdi kézben lévő *al-Arabija* iraki állomása ellen már több támadás is volt. 2008 szeptemberében az irodavezető sértetlenül élt túl egy ellene tervezett merényletet, miután még a robbanás előtt észrevette az autójára helyezett bombát.

Eltökélt szerbek

ÚMSZ

► A világ 55 országa „nagyon közel” van ahhoz, hogy elismerje Koszovót független államnak – jelentette ki Vuk Jeremics szerb külügyminiszter tegnap a belgrádi parlamentben a koszovói helyzetnek szentelt rendkívüli ülésen. Hozzátette: a szerb kormány mindent megtesz, hogy az államelismerések száma a lehető legkisebb legyen. Mint ismeretes, a hágai Nemzetközi Bíróság a múlt héten úgy foglalt állást, nem ellentétes a nemzetközi joggal a 2008 februárjában kihirdetett koszovói függetlenségi nyilatkozat. „Ez egy nehéz pillanat Szerbia számára, eltökéltnek kell lennünk” – mondta Jeremics. A belgrádi kormány szerint a szerb egység demonstrálására hivatott ülésen a 250 képviselőből 215 jelent meg. Ott

volt a parlamentben Boris Tadić szerb elnök és Dusan Batakovic, a hágai bíróság előtt Szerbiát képviselő jogászcsapat vezetője is.

A szerb külügyminiszter elmondta, kész viselni az eddigi Koszovó-politika „minden következményét”, ha a nemzetközi intézmények előtt az kudarchoz vezet. Hozzátette, vállalja a teljes felelősséget. A kormányhoz közel álló, rendszerint jól értesült *Blic* című lap azt írta tegnapi számában, Belgrád olyan jelzéseket kapott Washingtonból, amelyekből kiderült, az amerikai vezetés szeretné, ha Jeremics távozna a külügyminiszteri tisztségből, mert ez előmozdítaná a megegyezést Koszovó ügyében.

A tegnap délben kezdődött rendkívüli parlamenti ülés egyetlen napirendi pontja egy, a kormány által betervezett parla-

menti határozat elfogadása volt. A dokumentumban többek között az áll, hogy a hágai bíróság tanácsadó véleménye „nem legalizálta Koszovó etnikai alapú elszakadását”, és a parlament „elkerülhetetlennek tartja, hogy békes úton, tárgyalások révén jussanak olyan tartós megoldásra Koszovó ügyében, amely mindkét félnek elfogadható, összhangban van a szerb alkotmánnyal, és amely elősegíti a szerb és az albán nép történelmi megbékélését, csakúgy, mint a régió békéjét és stabilitását”.

A szerb alkotmány preambuluma néhány éve belefoglalták, hogy Koszovó, Szerbia elválaszthatatlan része. Az alaptörvény módosítása óta szerb politikusok előszeretettel hivatkoznak erre a kitételre, ha Koszovó kérdése bármilyen összefüggésben szóba kerül. ◀

A szerb parlament tegnap rendkívüli ülésen tárgyalta a koszovói helyzetet

Titkos iratok kerültek elő az afganisztáni háborúról

ÚMSZ

► Civilek elleni bosszútámadásokról és a táliboknak nyújtott pakisztáni segítségről szól javarészt az a csaknem százezer titkos dokumentum, amit a hétvégén hozott nyilvánosságra a Wikileaks. Ugyan egy magasrangú amerikai tisztviselő szerint „a háború menetét ismerők számára nem tartalmaznak sok újdonságot” az iratok, több kormány is kényelmetlen magyarázkodásra szorulhat az eddigi titokban tartott civil áldozatok miatt. A legizgalmasabb kiszivárogtatás szerint Pakisztán átjuttatta az Egyesült Államokat: titokban támogatta a tálibokat Afganisztánban, miközben hatalmas amerikai segélyekhez jutott. A Fehér Ház a kiszivárogtatásra annak éles elítélésével válaszolt, azzal érvelve, hogy a titkos információk nyilvánosságra kerülése a nemzetbiztonságot, amerikaiak és szövetségeseik életét fenyegeti. Jim Jones, Barack Obama elnök nemzetbiztonsági tanácsadója közleményében azt hangsúlyozta, hogy „ezek a felelőtlen kiszivárogtatások” nem változtatnak Washington jelenlegi elkötelezettségén, továbbra is törekszik a Pakisztánnal és Afganisztánnal való kapcsolatok elmélyítésére.

A *New York Times* beszámolója szerint a Wikileaks által megszerzett csaknem 91 ezer, Afganisztánnal kapcsolatos amerikai – katonai és diplomáciai – titkos dokumentum azt bizonyítja, hogy Pakisztán aktívan együttműködik az afganisztáni lázadókkal. Emellett eddig nem ismert információk lelhetők fel a dokumentumokban az afgán civil áldozatokról, a tálib vezérek elfogására és kiiktatására indított akciókról. Részletesen beszámolnak a háború civil áldozatairól. A legtöbben a sokat bírált robotrepülő támadásokban hálnak meg. A jelentések arra is utalnak, hogy az elmúlt években fokozódott, mostanra pedig uralkodóvá vált ez a harcmodor a lázadók és az al-Kaida vezetői elleni harcban.

Az egyebek mellett a kormányzati korrupció ellen küzdő Wikileaks nevű – svéd székhelyű – nemzetközi oknyomozó internetes portál tette közzé az év elején azt a botrányossá vált, s addig titkos amerikai katonai videofelvételt, amelyen látható, amint egy amerikai katonai helikopterről civileket, köztük két hírügynökségi fotóst lőttek le Bagdadban 2007-ben. ◀

Kémek egymás között: Putyin nótás kedvében volt

Gy. Z.

► Az orosz miniszterelnök megcsillagolta a rózsás jövőt Anna Chapman és társai előtt. Vlagyimir Putyin a hétvégén fogadta az Amerikával kicserélt, ott lebukott kémeket. A külföldi sajtó szenzációként tálalta tegnap: a Kreml végre megtörte hallgatását Anna Chapman (született Kuscsenko) és kém társaival kapcsolatban. Vlagyimir Putyin miniszterelnök Krím-félszigeti nyaralójában fogadta az orosz kémiszolgálat számára oly kínossá vált ügy főszereplőit. A tizenegy tagú társulat június végén bukkolt le az Egyesült Államokban, de Moszkva és Washington szinte pillanatok alatt egyezsége jutott, és mielőtt a botrány az egekig rúgott volna, kicserélték oroszországi fogolytáborokban raboskodó négy politikai elítélte.

A barnára sült Putyin – aki 1985 és 1990 között az akkori Kelet-Németországban, Drezdában maga is kémként működött – könnyedén csevegett az újságírókkal Chapman és társai esetéről. „Név szerint ismerem mind egyikeket” – jelentette ki, s amikor a sajtó munkatársai azt firtatták, vajon kell-e a most hazatérteknek büntetésre számítani-

Egyre nő az etnobiznisz?

MTI

► Csaknem 29 ezerrel többen jelentkeztek idén a magyarországi kisebbségi választói jegyzékbe, mint négy évvel ezelőtt. A legtöbben a cigány, a legkevesebben pedig a szlovén közösséghez tartozónak vallották magukat. Az Országos Választási Iroda adatai szerint a július 15-i, előírt határidőig 228 664-en kérték felvételüket az említett jegyzékbe. Az önkormányzati választással egyidőben, október 3-án tartandó kisebbségi választáson csak azok vehetnek részt, akik előzetesen kérték felvételüket a kisebbségi jegyzékbe. A 2006. évi kisebbségi választáson 199 789-en szerepeltek a jegyzékben, 28 875-el kevesebben, mint idén. A 13 elismert magyarországi kisebbség közül a cigányok jelentették a legtöbben a jegyzékbe, 133 850-en. Ez az adat 26 százalékkal magasabb, mint a négy évvel korábbi kisebbségi választások előtt. A második legnagyobb lélekszámú magyarországi kisebbség, a németek közül 46 641-en jelentkeztek a jegyzékbe, 658-al többen, mint 2006-ban. A jegyzékbe jelentkezők közül egyedül a szlovákok száma csökkent, a négy évvel korábbi adatokhoz képest 18,4 százalékkal. Míg 2006-ban 15 049-en, addig idén 12 282-en kérték felvételüket a kisebbségi választói jegyzékbe. A legnagyobb mértékben a ruszinok száma nőtt; másfélszer annyian (4 274-en) szerepelnek a listán, mint 2006-ban. Jelentősen emelkedett még a jegyzékbe felvett románok és az ukránok száma is; előbbieket 20,6, míg utóbbiak 24,2 százalékkal többen vehetnek részt az október 3-i kisebbségi választáson, mint négy évvel ezelőtt. ◀

Helikopterbaleset Brassó megyében

M. Á. Zs.

Hét katona – hat izraeli és egy román – vesztette életét a Brassó megyei Fundáta határában, amikor lezuhant az izraeli légi-erő egyik, CH 53-as típusú harci helikoptere. Bár az első hírek szerint a Blue Sky 2010 légi gyakorlat keretében amerikai katonák is tartózkodtak a gép fedélzetén, az Egyesült Államok bukaresti nagykövetsége nem tudta megerősíteni, hogy lennének amerikai katonai áldozatok is. „Valószínű, hogy az amerikai-román partnerség keretében tartózkodott a helikopter Romániában, és nehéz látási viszonyok közötti felderítő gyakorlatokat végeztek” – mondta el a Realitatea hírtévézióban Sorin Stoicescu légvédelmi szakértő. Utóbb kiderült, hogy a Buzău megyei Boboc településen található katonai reptől téren több hasonló helikopter is állomásozik az amerikai hadsereg kötelékében. A védelmi minisztérium közleménye szerint július 18–29. között zajló Blue Sky 2010 légi gyakorlat célja, hogy nehéz látási viszonyok között mélyrepülést és felkutatási és mentési műveleteket végezzenek. Egy szemtanú szerint három gép repült el a feje fölött, majd a következő pillanatban az egyik hirtelen elkezdett füstölni és lezuhant. A környéken lakók arról számolnak be, hogy az utóbbi napokban nagyon sok harci helikoptert észleltek, leggyakrabban a 2506 méter magas Omu-csúcs irányába repültek. ◀

Bukarestben az IMF

Hírösszefoglaló

Ismét Bukarestben tárgyal a román hatóságokkal a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, amely a Romániának nyújtott hitel soron következő felülvizsgálatát végzi. Az IMF küldöttségének következtetései alapján dönt a washingtoni pénzügyminiszter arról, hogy folyósítja-e Romániának a tavaly márciusban kötött, 20 milliárd euró értékű többoldalú nemzetközi megállapodás hatodik részletét. Az IMF által biztosított, csaknem 13 milliárd euró kölcsön hatodik részlete meghaladja a 900 millió eurót.

Jeffrey Franks, az IMF bukaresti küldöttségének vezetője újságírói kérdésre válaszolva tegnap elmondta: nem jelent veszélyt Románia esetében az a tény, hogy az IMF felfüggesztette a tárgyalásokat Magyarországgal. Hozzátette: az IMF várhatóan lefelé módosítja a hazai gazdaság idei várható teljesítményét, miután a valutaalap legutóbbi becslése szerint stagnálásra számított, de azt sem zárta ki, hogy a bruttó hazai össztermék (GDP) 0,5 százalékkal zsugorodik tavalyhoz képest.

A módosításra azért van szükség, mert a román kormány júliustól öt százalékponttal, 19 százalékról 24 százalékra emelte az áfát, és több adót is bevezetett, ezért a román GDP várhatóan még jobban zsugorodik. Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter

Jeffrey Franks IMF-delegációvezető

korábbi becslése szerint a GDP 1,5 százalékkal csökken az idén 2009-hez viszonyítva. A washingtoni pénzügyminiszter felülvizsgálata várhatóan augusztus 4-ig tart.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgatótanácsa a múlt hét végén hagyta jóvá 900 millió euró kiutalását Romániának: ez az országnak tavaly májusban megítélt készletli hitelkeret ötödik részlete volt. Románia ezzel eddig 9,32 milliárd euróhoz jutott a programból. Ezzel együtt az IMF jóváhagyta, hogy ismét puhították az idei deficitcél. A román kormány és az IMF eredetileg abban állapodott meg, hogy Románia az idén a hazai össztermékhez (GDP) képest 3,6 százalékos államháztartási hiányt céloz meg. Az idei célt már tavaly októberben 5,9 százalékra emelték, majd most tovább enyhítették a követel-

ményt, 6,8 százalékra. Az első negyedév után ugyanis kiderült, hogy a módosított hiánycél is teljesíthetetlen, sőt, az IMF elemzése szerint 9,1 százalékos deficit lett volna várható ez év végén sürgős kiegészítő intézkedések nélkül. Szintén tavaly októberben a tavalyi hiánycél is emelték: 7,3 százalékra az eredeti egyezség szerinti 4,6 százalékról. A hiány végül 8,3 százalékos lett az EU statisztikai hivatalának első becslése szerint.

Az IMF igazgatótanácsának múlt hét végi közleménye szerint dicséretes a román kormány erőfeszítése a költségvetési helyzet romlása okozta, rövid távú kockázatok lektüzdésében. Az IMF szerint a román kormány helyesen igyekszik egyensúlyt teremteni a kiadáscsökkentés és az adóemelés között oly módon, hogy tompítja a szociális hatásokat, miközben határozottan bánik a közületi bérek és fizetések hatalmas számlájával.

Az igazgatótanács sürgette a román kormányt a nyugdíjreform és a közszférabeli bérpolitika reformjának befejezésére. Fontosnak nevezte a közalkalmazotti munkahelyek számának tervezett csökkentését, az egészségügy és az önkormányzatok finanszírozásának módosítását és az adósszék erősítését. Az igazgatótanács szerint ezek a reformok lehetővé tennék, hogy Románia államháztartási hiánya csökkenő pályán maradjon. ◀

Tusványos rulez!(?)

Salamon Márton László

Tusványos - a világ közepe, Tusványos - Európa közepe, Tusványos kormányon, Tusványos mindenekfelett – ilyen és ehhez hasonló jelzők szerkezetek-
kel illették sokan az elmúlt héten zajlott tusnádfürdői

tabort. A jelzők halmozásának eufóriája annyira eluralkodott a szervezőkön és egyes fellépőkön, hogy a „civil” résztvevőknek nem kis bosszúságot okozó olyan apróságokat szóra sem méltatták, mint azt, hogy a kemping területén a tábor idején gyakorlatilag lehetetlen volt mobiltelefon használni, vagy hogy az egész fürdővárosban alig lehetett működőképes bankautomatát találni. (Az ölni tudó dohányosokat, akiknek kilométereket kellett gyalogolniuk egy csomag cigarettaért, hadd ne sajnáljuk itt most.)

Persze ettől még az idei Tusványos valóban megérdemli az elismerést. A kulturális és szórakoztató programok változatossága és színvonala, a tartalmas és érdekes előadások, a meghívottak magas rangja, illetve a résztvevők nagy száma csupa olyan eredmény, amire méltán lehetnek büszkéek a szervezők, az alapítók, a Tusványos-csapat. A húsz év alatt, ami az első ilyen rendezvény óta eltelt, a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diákklub kítőrlhetetlenül beírta magát az 1989-es romániai forradalom utáni Kárpát-medencei történelembe.

Apropó történelem, és apropó forradalom. Ahhoz, hogy valaki forradalmat csináljon, egy kicsit több kell annál, mint hogy éveken át ül ellenzéki babérjain, és kíváncsi, amíg a hatalmon levők annyira „elkúrják”, hogy a választópolgárok már a Kerületi Nyugdíjasok Kugliügyletére is szívesebben szavaz, mint rájuk. Nem másért, de az orbánviktóri „forradalmat” erősen gyengíti az a tény, hogy a kétharmados választási győzelemért a Fidesznek tulajdonképpen füle botját sem kellett mozdítania, hiszen csak úgy az ölébe hullt.

Ami nem jelenti azt, hogy a kétharmad attól még ne lenne kétharmad, és ezért Traian Băsescu irigykedve nézhetné a tusnádi színpadon mellette feszítő budapesti kollégát. Az a Traian Băsescu, aki tarsolyában partjának a legfrissebb felmérés szerint 12 százalékos, és a nyári kánikulában tovább olvadó népszerűségével – Tusványoson kicsikének, félszegnek, önbizalmát vesztettnek, de ugyanakkor szinte már európaián szalonképesnek tűnt a magabiztos Fidesz-vezérrel szemben. Akinek az imperialista spekulánsokat ostromozó beszéde kísértetiesen emlékeztetett a mostanit megelőző gazdasági világválság utáni időszaknak a fináncctőke nacionalizálását zászlajára tűző elméleteire.

Támadják és védik Tőkés Lászlót

Folytatás az 1. oldalról

Victor Ponta szociáldemokrata elnök azzal vádolta Traian Băsescu államfőt és Emil Boc kormányfőt, hogy hallgatásukkal Tőkés László cinkosáivá váltak. Mi több, Cristian Preda, Elena Băsescu és Monica Macovei PD-L-s EP-képviselők „valósággal harcoltak a szocialista és liberális ellenkezés letörése érdekében, hogy Tőkést az európai törvényhozás alelnökévé válasszák.

Visszavennék Erdemrendjét

Voicu, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) szóvivője tegnap az alakulata nevében felszólította Traian Băsescu államelnököt, vonja vissza a Tőkés Lászlótól a Románia Csillaga Erdemrendet. A PNL Tőkés Tusványoson tett, Székelyföld önröndelkezésére vonatkozó kijelentései miatt foglalt állást. Szerintük az érdemrend visszavonását az indokolja, hogy Tőkés László, az ország magas rangú képviselőjeként, EP-alelnökként utcára vonulásra buzdít egy alkotmányellenes ügyben. Voicu ugyanakkor azt is elmondta, hogy a demokrata-liberális EP-képviselőknek meg kellene vonniuk a támogatásukat Tőkéstől. Mint ismeretes, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöki tisztségét is ellátó Tőkés László a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diákklub alatt azt mondta, ha a helyzet megköveteli, akkor akár utcára is vo-

Cinkossággal vádolták Traian Băsescu államfőt (balra), amiért nem mondott ellent Tőkés Lászlónak

Fotó: Horváth István

nulhatnak az autonómia kivívásáért küzdő székelyek. Ugyanakkor a románságnak azt üzenete, a magyarok nem akarják elvenni Erdélyt Romániától. Anynyiról van szó csupán, hogy Románia szuverenitásának tiszteletben tartása mellett önröndelkezést, saját ügyei kapcsán döntési jogot szeretne a székelyföldi magyarság.

MPP: Tőkés nem mondott semmi rendkívülit

„Tőkés László tusványosi autonómiapárti nyilatkozataiban

nem volt semmi rendkívüli, ami felháborodást kellett volna keltsen” – mondta el lapunknak Kulcsár Terza József. A Magyar Polgári Párt Kovászna megyei elnöke szerint minden, amit autonómiaügyben Tőkés László mondott arról szól, hogy a romániai magyarok nem kérnek törvényelleneset vagy alkotmányelleneset, hanem csak olyasmint amire az Európai Unióban is van precedens. Az MPP háromszéki elnöke lapunk érdeklődésére, hogy mellőzve érzik-e magukat, amiért Tusványoson kevés volt a polgári pár-

ti előadó, úgy nyilatkozott: az MPP nevében Orbán Balázs a párt országos ügyvezető elnöke tartott előadást, míg a Székely Önkormányzati Nagygyűlés Házbizottságának (SZÓN HB) elnökeként Farkas Csaba volt jelen, illetve meghívták Rácz Károly kézdívásárhelyi MPP-s polgármestert, aki azonban nem tudott jelen lenni. A polgári párt háromszéki elnöke nem érzi, hogy az MPP-t kihagyták volna a tusványosi előadók sorából, mivel meglátása szerint az RMDSZ sem volt jelen több előadóval. ◀

Román lapszemle

Több színházat számol fel a kormány: bár 37 hazai kulturális intézmény – a színházigazgatók tiltakozásai nyomán – „megúsztá” a 63-as kormányrendelet által kilátásba helyezett leépítéseket, ezek csupán azok az intézmények, amelyeket a kommunista minisztertanács hozott létre, vagy a monarchia idején királyi rendelettel születtek meg. Egyelőre nem világos, mi történik azokkal, amelyek nem felelnek meg ennek a kritériumnak. (Ziua Veche) ▶ Romániának olyan nemzeti tervre lenne szüksége, amelyet valamennyi párt kötelezőnek tart magára nézve. Ennek érdekében Országos Fejlesztési Bizottságot kell létrehozni, amely jelentést készít és leteszi azt a kormány asztalára – vélekedik Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata elnöke, a PSD korábbi vezetője. (Puterea)

Eltérített fejlesztési alapok

A Számvevőszék ellenőrei szerint az Országos Fejlesztési Alapba került hatalmas összegnek csupán a töredékét használták fel rendeltetésszerűen. Mindennek általános okaként „a kormányon levők politikai akaratának hiányát” jelölték meg.

B. T.

► Az árvízvédelmi pénzek elherdálását leleplező jelentését követően a Számvevőszék legújabb vizsgálódásában a privatizációs összegek sorsát követte nyomon.

Beruházás helyett fogyasztásra

A jelentés egyértelműen bebizonyítja, hogy mind Călin Popescu Tăriceanu, mind pedig Emil Boc kormánya 2007 és 2009 között több milliárd eurót „térített el” az infrastrukturális alapokból. Ez az összeg a privatizációból származott és a kormány kezelésében lévő Országos Fejlesztési Alapba került, amelyet 2006-ban hoztak létre az Európai Bizottság javaslatára. Az ide beérkezett privatizációs bevételekből nagyszabású infrastrukturális projekteket, így például autópályák építését kellett

(volna) finanszírozni. A pénz túlnyomó része az utóbbi idők nagyprivatizációs akcióiból, a Román Kereskedelmi Bank, az Electria Muntenia Sud és a craiovai Automobile gépkocsigyár eladásából származott. A magánosításból összesen 11 milliárd lej, azaz mintegy 3 milliárd euró került az Országos Fejlesztési Alapba.

A Számvevőszék felmérése szerint ennek a hatalmas összegnek csupán a töredékét használták fel rendeltetésszerűen. A testület ellenőrei mindennek általános okaként „a kormányon levők politikai akaratának hiányát” jelölték meg. Jóllehet az illetékes hatóságok a fejlesztési alap létrehozásakor az ide kerülő pénzek áttekinthető felhasználására, a begyűlt összegek, a belőlük finanszírozott projekteket rendszeres, havi ellenőrzésére tettek ígéretet, a privatizációból származó bevételeket korántsem a beruhá-

zásokat szolgáló különleges alapként, hanem az állami költségvetésben előirányzott, költségvetési hitelként használták fel, nagyrészt a költségvetési hiány betömésére, vagyis fogyasztásra.

Pénzköltés – ellenőrzés nélkül

Három évvel ezelőtt például négy minisztérium, a művelődési, a környezetvédelmi, a közlekedési és a fejlesztési tárca részesült az alapban fölhalmozódott pénzből – összesen 474 millió lejt, akkori árfolyamon 118 millió euróban –, ám csak a közlekedési minisztérium fordította a kapott összegeket valóban fontos beruházásokra, a közúti és a légi közlekedési infrastruktúra korszerűsítésére és fejlesztésére, a többi tárca helyi érdeklődésű befektetésre költötte el azokat, holott korántsem jelentéktelen pénzekről volt szó: 2008-ban például csu-

pán a művelődési tárca 6,5 millió eurónak megfelelő 26 millió lejt kapott az alapból.

A Számvevőszék ellenőreinek megállapítása szerint a visszaéléseket mindenekelőtt az tette lehetővé, hogy senki sem ellenőrizte, hogy az egyes minisztériumok mire fordítják a rendelkezésükre bocsátott összegeket. Így a művelődési tárca esetében például a polgármesteri hivatalok zöme nem tett eleget szerződéses kötelezettségeinek, a városatyák egyetlen célja az volt, hogy térítésmentes alapokhoz jussanak, amit gyakorlatilag tetszés szerint használhatnak fel; sok esetben nyomban az átadás után megváltoztatták az összegekből felépített művelődési házak rendeltetését.

A fejlesztési alap pénzeiből részesült minisztériumok nem egyszer az objektumok kivitelezésének ellenőrzése nélkül fizettek a vállalkozóknak.

Vaskos törvényszegések

Igen sok rendellenességre került sor Bukarestben, ahol 2007-ben és a 2008-ban, ahol akkor Adrian Videanu által vezetett főpolgármesteri hi-

vatal jelentős összeget, mintegy 110 millió lejt kapott az alapból a Lia Manoliu nemzeti stadion felújítására. Ez a pénz az akkoriban az alap rendelkezésére álló teljes összeg 16 százaléka volt. A számvevőszéki ellenőrzés fényt derített arra, hogy a főpolgármesteri hivatal megszegte a munkálatok odaítélésének a törvényes folyamatait, amiért nem sokkal később bünvádi kivizsgálás is indult. Így például a versenytárgyalás nyertesévé a Max-Bogl-Astaldi cégtársulást nyilvánította, jóllehet az jóval többet kért a kivitelezésért, mint amennyit a főpolgármesteri hivatal fizethetett volna. Emellett 20 hónapot irányzott elő a stadion felújítására, ami úgyszintén meghaladta az eredetileg kijelölt határidőt. A főpolgármesteri hivatal hasonlóképpen törvénytelenesen, előre utalt ki pénzt a tervezésre, az építéssel kapcsolatos megszervezésére. Mindezzel, csupán 2007-ben 13,4 millió lejjel károsította meg a közpénzeket.

Ugyancsak vaskos törvényszegésekre derített fényt a Számvevőszék a iași-i polgármesteri hivatal esetében is, amelyet akkoriban a szoci-

áldemokrata Gheorghe Nichită vezetett. A városvezetés 2007-ben 10 millió lejt kért és kapott a iași-i repülőtér felújítására és korszerűsítésére. Ez az összeg azonban év végéig felhasználatlan maradt. Ez nem zavarta azonban a kormányt abban, hogy a következő esztendőben négyszer nagyobb összeget utaljon ki ugyanerre a célra. A pénzt a polgármesteri hivatal abban az évben sem tudta elkölteni – ám a jelentős pénzalapok elfektetéséért senki sem vonta felelősségre az illetékeseket.

Mindeközben azonban a hatóságok krónikus pénzhiányra hivatkozva hevertetik a fontos infrastrukturális és más természetű fejlesztési projekteket, így például a tervbe vett autópályák megépítését, a vasúti közlekedés korszerűsítését. Mindennek következtében megszorították a közúti és a vasúti balcsanak – az utóbbi évek ilyen tekintetben szomorú rekordokat döntögettek –, Románia fontos beruházásokat veszít el – a Mercedes nemrégiben éppen az infrastruktúra hiányára hivatkozva építette fel gyárát Románia helyett Magyarországon. ◀

Koszovó függetlensége és a dominók

Az egykori Jugoszlávia legszegényebb területének, Koszovónak joga van ön-maga sorsának meghatározására, a függetlenségre – döntött a hágai Nemzetközi Törvényszék. A határozat nem kötelező érvényű.

Gy. Z.

► Koszovó függetlenségének a kikiáltása jogszerű volt, így döntött az elmúlt héten a hágai Nemzetközi Törvényszék. Pristinában kitörő örömmel fogadták az ítéletet, Belgrádban viszont annál kevésbé. Eddig a világ 69 országa ismerte el a volt jugoszláviai, majd szerbiai tartomány önállóságát; az Európai Unióból csupán öten – Ciprus és az öt támogató Görögország, továbbá Spanyolország, Szlovákia, valamint Románia – nem fogadja el a szakítást, s érthető módon hasonló visszhangra talált a hágai verdikt is.

Töporodott ország

A Nemzetközi Törvényszék határozata, amely Szerbia beadványára született, nem kötelező érvényű, és Belgrád ennek megfelelően is értelmezi. Miközben ugyanis az Egyesült Államok és Európa zöme elismeri Koszovó népének önrendelkezési jogát, az egykori tekintélyes Jugoszláviából Szerbiába töporodott ország területi integritásának súlyos megsértésé-
ként éli meg a helyzetet.

Belgrád 1999-ben veszítette el Koszovó feletti ellenőrzését: a NATO bombatámadásokkal vetett véget a szerbek és az albán származású kisebbség között dúló két éves háborúnak. A terület végül az ENSZ vonta igazgatása alá, a fegyverszünetet pedig a NATO ellenőrizte. A nemzetközi erők lefegyverezték az illegális koszovói albán hadsereget, az UÇK-t. Azóta Koszovó területén kétmillió albán és százhuszszert szerb él. A népszerű csoportjai között újra meg újra konfliktusok robbannak ki. Az állandósult vita megnehezíti Szerbia számára is az európai uniós csatlakozási tárgyalásokkal kapcsolatos fáradozásokat.

Szeparatista célok

Bibi van Ginkel, a nemzetek jogát jól ismerő szakértő úgy értékelte, hogy a bírának azt kellett értékelniük: miképpen egyeztethető össze az államok területi integritásához és az emberek önrendelkezésükhöz fűződő joga. „Mindkettő alapvető nemzetközi jog” – fűzte hozzá van Ginkel. Az elmúlt időszakban a hágai bírák az

Fotó: achiv

Az illegális UÇK tagjai kizárólag fegyverrel járták Koszovó utcáit

Egyesült Államoktól Kínáig számos ország véleményét meghallgatták a kérdésben. Amíg azonban Washington a wilsoni tizennégy pontban megfogalmazott „népek önrendelkezési joga” szentsége mellett áll (Európában a huszadik század során gyakorlatilag soha nem valósult meg), addig Peking szembe-
szegül az uralma alá tartozó egyes régiók nagyobb autonómia-törekvéseivel.

Mindemellett a hágai döntés további kihatásokkal és nemzetközi bonyodalmakkal járhat. Jelesül: dőlhetnek a dominók, szeparatista törekvések egész sorozatát szabódhatják el a világban. Grúzia például 2008-ban hasonló vádakat fogalmazott meg Há-
gában Oroszországgal szem-

ben a kaukázusi konfliktus tárgyában. Moszkva ugyanis kiállt a két hűtlenkedő grúziai régió, Dél-Oszétia és Abházia egyoldalúan kikiáltott függetlensége mellett, önálló országgént ismerve el a beékelődő területeket. Azonkívül ott van Hegyi-Karabah problémája is.

A „kivülálló” sorsa

Kényes kérdés Transznisztria várható sorsa. Tiraszpolban, a Moldovai Köztársaságtól a Don által elvágtott és egyoldalú függetlenséget kikiáltó terület fővárosában mindössze néhány száz orosz katona tartja fenn a rendet, de ez is elegendő a szeparatista törekvések hangadójának ahhoz, hogy hátat

fordítsanak Chişinăunak. Szergej Szimogyenko, az elválni szándékozó országrész külügyminiszter-helyettese meg is jegyezte: „Sokat beszélünk Koszovóról. De ami az összeomlott Jugoszlávia területén sikerült Koszovónak, miért nem vonatkozhat ugyanaz a jog ránk is, hogy önálló államot alapítsunk, és ugyanazok az EU-tagországok elismerjenek bennünket?”

Európát azonban valójában nem a „kivülálló” sorsa izgatja, sokkal inkább két régebbi tagiáé: az Egyesült Királyságé és Spanyolországé. Bár a Tony Blair által tető alá hozott „hűsvéti megállapodás” nyomán enyhült a helyzet, ám Észak-Írországnak a felszín alatt tovább izzik a

parázs. Ezt megmutatták a legutóbbi események is: az Orániai Rend felvonulásai, amelyek nyomán zavargások törtek ki. A zöld sziget katolikusai nem tettek le arról, hogy megszabaduljanak az anglikán Londontól. Az ibériai félszigeten pedig az amúgy széleskörű autonómiát élvező katalánok szeretnék jogaikat még inkább kiszélesíteni, a baszkok pedig (némi átnyúlva Franciaországba is) kifejezetten az önállóságot tűzték ki célul, és terrorszervezetük, az ETA – a némielég elcsendesedett ideológiai testvérszervezetük, az ír IRA múltjához hasonlóan – robbantásokkal, merényletekkel próbálja kivívni a maga igazát. ◀

Lap-top

A nap címe. „Románia már nem az, ami volt. Veszített érzékenységéből. Politikai alpinisták, tolvajok és adórémek jelentek meg”, *Gândul*.

Magyarázat. Idézet a közkedvelt színészszelet, Marin Moraruval készített interjúból.

Megnyugtató. A nagyobbik kormánypart új bukaresti elnöke, Elena Udrea első „fellépésén” e minőségében kijelentette (*Cotidianul*), hogy ezután a PD-L-ben nem akárhogy lehet előre jutni, hanem csak projektek segítségével. A főváros szakképzett embereit E. U. a civil társadalomból fogja meríteni. Emellett mindenki megnyugtatóra leszögezte, hogy nem azért vállalta el a fővárosi funkciót, hogy 2012-ben megpályázza a főpolgármesteri tisztséget. No de akkor ki pályázza meg? És mi lesz Udrea-val? Iránya a csillagos ég, vagyis a miniszterelnökség, netán az államfőség?

A jó viszonylagossága. Az *Evenimentul zilei* első oldalán emeli ki Adrian Videanu megárazó kijelentését: „Negoitá jobb főpolgármester lenne, mint én”. Mielőtt a férfias elismerés basszus hangja megszólalna bennünk, megszólal a bukaresti lakos bosszús hangja, hogy akkor már miért nem eleve Nego Ică-val kezdtek; sőt a kisördög hőstenorja: az nem kunszt, Videanunál jobbnak lenni (persze, ha nem szegélykövekről van szó)...

Egy szubjektív tárgyilagossága. Érdekes fejlemény a médiavilágban: a *Realitatea TV* meghatározó embere, Răzvan Dumitrescu ezután az *Antena 3* csopát erősíti, még hozzá egy olyan beszélgetőműsorral, amelyik hét-főtől péntekig minden este kilenctől látható. Amikor e sorokat írjuk, még nem tudjuk, hogyan sikerült tegnap este az első adás. A műsorvezető ars poeticája: „Olyan időkben, amikor mindenki objektívnek állítja be magát, mi vállaljuk a szubjektivitást”. A helyzet az, hogy „a többiek” általában a tárgyilagosság leple alatt személyeskednek – hátha a szubjektivitását vállaló Dumitrescu objektív lesz.

A nap álhíre. Boc be fogja jelenteni, hogy ha jól emlékszik, az egységes adókulcs 10 százalék lesz, a héa pedig 25 százalék (vagy fordítva).

Minden napra egy mondat

„Hány gaztettet avattak egyetlen szóval erényvé azzal, hogy nemzetinek nevétek!”

Henri Barbusse

Karizma

Horváth István

Emberösszesség-érzés

SZELLEMLIDÉZÉS

A vérbajról még beszélni is genant dolog kissé, a védelmére kelni pedig egyenesen vagy ostobaságnak, vagy cinikus malacsnak látszik. Csakhogy mivel nekem soha semmiféle érdeklődésem velem nem volt, sem pro, sem kontra, tehát nem vezetnek egyéni elfogultságok és nem befolyásolják a véleményemet, talán sem fantasztikus ostobaságnak, sem pedig keserű szájú cinizmusnak nem fog látszani, amit szeretnék elmondani róla. Nem a Lombroso ismeretes tanításának az álláspontjára akarok helyezkedni. Annak a genialis igazságait már elvette a hivatalos orvostudomány is, a még zseniálisabb tévedéseit pedig irattárba helyezték már. De kétségtelen dolog a következő: teljesen egészséges ember még soha és semmivel ezt a világot előbbre nem vitte és az egészségének még soha senki más hasznát nem vette, csak saját maga. Még a családja sem. Mert a teljesen egészséges emberekből vagy rézöntő mesterek, vagy telekkönyvvezetők, vagy pénzügyőri fővigyázók lesznek. (...) Ellenben a beteg ember - nem az akut beteg természetesen, hanem akinél „lengyel”-nek állt be a házhoz a betegség - csaknem mindig altruistává válik. (...) A beteg ember tehát szociális érzésűvé, emberösszesség-érzésűvé válik és elnyughatatlankodik a jobbnak a mindenáron valami jobbnak a keresésében. A lakásából való kidobás előtt álló emberben rendszeren és időben nem a negyket segít, hanem a szomszédasszony, aki elviszi a vánkosságait a zálogházba, hogy pénzt tudjon neki kölcsönadni.

Cholnoky Viktor: *Haldokló betegségek, Nyugat, 1910, 14. szám*

PEDO

Ha egy jövőbeni történész feldolgozza a 2010. év történetét, bizonyára erős készletet érez majd, hogy a pedofília évének titulálja a feldolgozott újságcikkek, híradások alapján. Kezdődött az egyházak, gyermekotthonok botrányával, majd filmrendezők, s újabban jóarcú francia futballisták szexuális életének részleteibe is bepillantást nyerhetünk. Igencsak álszent világban éltünk, állapíthatja meg a jövőbeli kutató, remélhetőleg őszinte rácsodálkozással. A pedofil papokkal mindössze az volt a baj, hogy az egyház – elsősorban a katolikus – igyekezett elfedni a bajt, s megoldani a büntetést saját határain belül. Pedig a pedofília bizonyára nem szakma- vagy hivatásfüggő dolog, ezek az emberek, ha a vízvezeték-szerelő vagy a kontírozó könyvelő foglalkozást választják, akkor is megjelentek volna személyiségük rejtett mélységeiben ezek a beteges hajlamok. Nincs összefüggés a cölibátus és a ferde hajlamok között. De jó alkalom mindazok számára, akik rúgni akarnak egyet a papokon.

Az Oscar-díjas filmrendező esete kicsit más, ő csupán fiatal és kíváncsi testekkel kívánt szeretkezni világeletemben, s ebben nem lát semmi kivétnevalót. A törvény üldözi, de sok pénzzel, összeköttetésekkel meg lehet úszni a dolgot, mint a példa mutatja.

Még érdekesebb Ribéry és Govou francia válogatott futballisták esete a megrontással és a liliomtiprással, hogy közkeletűbb kifejezésekkel is megnevezzük cikünk tárgyát. Ezek a fiatal emberek most amúgy is köztudat tárgyai Franciaországban a csúfos vébészereplés után. Ellátogattak egy ilyen célra létrehozott intézménybe, s ott szexuális kapcsolatot létesítettek egy tizenhat éves leánnyal.

A hölgy gyorsan világhírt szerzett, videóit bárki megnézheti a megosztókon. Egy igazi luxusprosti, mindaz, amire a kozmetikai sebészet és az erre szakosodott iparágak ki tudnak hozni egy fiatal lányból, az megszemlélhető rajta. Csak éppen az ártatlanság meg a szűzi hamv nem fedezhető fel a külső és belső személyiségjegyek között.

Ami nem érthető a távolból: a kislánynak, mondjuk, vannak szülei, akiknek esetleg fel lehetne vetni a felelősségét, vélhetően egy egész orvosi team „gyártott” egy normális gyerekből szilikonnal feltöltött Barbie-babát, gondolom jó pénzért, s a hatóságok előtt bizonyára nem ismeretlen tény, hogy működ-

nek drága műintézmények, amelyekben a friss hús kínálata a legfőbb vonzerő... Szóval: senki nem felelős, csak az a két focista, akik vásároltak valamit?

Mintha befizetne valaki a ringlispiire, aztán jól megbüntetik, mert előtte nem győződött meg a mutatóanyag engedélyeinek meglétéről.

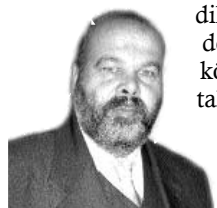

Kresz János

Kötelező szavazás?

Néhány nap eltéréssel Adrian Năstase és Cristian Preda is a szavazás kötelezővé tétele mellett foglalt állást. Igaz ugyan, hogy ez utóbbi a rendszer „soft” változatát támogatná, abban az értelemben, hogy a voks csak azok számára lenne kötelező, akik korábban úgy nyilatkoztak, hogy részt vesznek a szavazáson. Európában úgy tudom, hogy van néhány ország (Görögország, Belgium, Ciprus), ahol a szavazás nem jog, hanem állampolgári kötelesség, de az EU legtöbb tagállamában semmilyen szankció nem jár a távolmaradásért. Így tehát nem hivatkozhatunk egységes közösségi joggyakorlatra, netán direktívára. Ezért, javaslom, vizsgáljuk meg a kötelező szavazás elvi és taktikai szempontjait.

Egy olasz filozófus, kritikus és politikus, Benedetto Croce szerint diktatúra az, ahol minden, ami nem tilos, az kötelező. Az egyenlő, általános és titkos választójog egyértelműen liberális vívmány. Kötelezővé tétele viszont különös módon nem kiteljesítené, hanem

Székely Ervin

korlátozná a jog gyakorlását. Megítélem szerint ugyanis legitim opció lehet a szavazástól való távolmaradás is. Az állampolgár nem kötelezhető arra, hogy támogassa valamelyik párt parlamenti jelenlétét, ha annak elveivel nem ért egyet. Nemcsak elvben, de a gyakorlatban is könnyen előfordulhat, hogy valakinek egyik párt és egyik jelölt sem nyeri el a rokonszenvét. Ilyen esetben a kötelező szavazás azt jelenti, hogy az illetőt rákényszerítik, hogy meggyőződése ellen cselekedjék. Ezért abban a pillanatban, amikor a választást a törvény kötelezővé teszi, az megszűnik mint jog, és megjelenik mint kötelesség. Ebben az értelemben tehát a kötelező szavazás emberi jogot sért. Taktikai szempontból azonban a kérdés sokkal árnyaltabb, és a válasz sem ilyen egyértelmű. Nyilvánvalóan tetszik, hogy sem Năstase, sem pedig Preda nem filozófiai megokolásból, hanem kőkemény pártérdeket követve javasolja a szavazás kötelezővé tételét. Valószínűbb, hogy mindkét vélekedés mögött szociológiai kutatások állnak, amelyekből az a következtetés len-

ne levonható, hogy pártjaik számára a szavazás kötelezővé tétele kedvezőbb választási eredmények eléréséhez vezetne.

Jómagam nem rendelkezem ilyen felmérésekkel, ezért csak találgatni tudok. Megítélem szerint a Szociáldemokrata Párt logi-

kája az, hogy a szavazástól a kiábrándult, elszegényedett, társadalmilag marginalizálódott rétegek maradjanak távol, akik nem reménykednek abban, hogy politikai úton javíthatnak a helyzetükön. Ezek az em-

berek pedig a baloldal potenciális szavazói, hiszen hagyományosan a baloldali pártok kormányzása jár nagyobb szociális bizottsággal. Cristian Preda logikáját már sokkal kevésbé értem, s csak egy tippem van, nevezetesen az, hogy a Demokrata-Liberális Párt számára a magasabb szavazatszám nagyobb manipulációs lehetőségeket biztosít.

Nehéz megmondani viszont, hogy milyen hatása lenne a kötelező szavazás bevezetésének az RMDSZ-re. Jelenleg azok, akik kiábrándultak a Szövetségből távol maradnak az urnától. Magyarok csak egészen

kivételes esetekben ütik a pecsétet egy román pártra. Ha viszont a magyar választóktól megvonják a tartózkodás lehetőségét, akkor jobb híján mégiscsak a Szövetségre voksolnának. Kérdés azonban, hogy az így megnövekvő RMDSZ szavazatok száma elégséges lenne-e az ugyancsak megnövekvő román szavazatok számának az ellensúlyozására?

Ugyanakkor az sem mindegy, hogy miként oszlanának meg az eddig távolmaradók szavazatai a román pártok között. Ha aránytalanul (egyetlen nagy párt söpörne be a szavazatok zömét), akkor az RMDSZ koalíciós alkupozíciója romlana. A 15–20 százalékos többletet elkönyvelő párt már nem lenne ráutalva az RMDSZ hat százaléka, ha viszont a szavazatok kiegyensúlyozottan oszlanának meg a román pártok között, akkor továbbra is a magyar párt lehetne a mérleg nyelve.

A Năstase-Preda terv megjelenése ugyanakkor a nagy pártok szegénységi bizonyítványa is. Arra utal, hogy a volt kormánypártoknak már nincsenek olyan hívószavai, amelyekkel urnák elé tudnák szólítani az állampolgárokat, ezért ehhez a törvény erejét kívánják segítségül hívni.

Ha a magyar választóktól megvonják a tartózkodás lehetőségét, jobb híján mégiscsak a Szövetségre voksolnának.

Fehér számla, fekete...

Kovács Zsolt

„A hozzáadott-értékadócsaló kishalak biztosan fennakadnak ezen a hálón, de az igazán nagy halaknak csak kedvez a kormányzati tűzoltás” – fogalmazott élesen az ÚMSZ-nek Dragoş Frumosu, az Agrárszakszervezetek Szövetségének elnöke. Frumosu a Boc-kabinet számlák utáni pénzvisszatérítő javaslatáról kérdeztük. Amint arról hírt adtunk, a bejelentés szerint a jövőben visszakaphatja kiadásai egy részét, aki áfás számlával vásárol, a vásárlás után kapott nyugtát pedig elszámolja. Az eredetileg Édler András RMDSZ-es képviselőtől származó javaslat célja a feketegazdaság kifehéritése, a hozzáadott értékadó legutóbbi, 5 százalékos emelése óta ugyanis egyre többen igyekeznek úgy megtakarítani, hogy nem kérnek a vásárlás után számlát. Még nem tudni, hogy a kormány mennyit térítene vissza a legális kiadások után, Édler javaslatában 4 százalék szerepelt.

Barkács-könyvelés

„Egy bizonyos értékhatárig lehet kérni a visszatérítést: a kedvezmény kiterjedhet a kenyérvásárlástól a nagy értékű beszerzésekre, a tartós árukra és a fogyóeszközökre” – ismertette a tervekkel Emil Boc. Ha a kormányzati elképzelések megvalósulnak, érdemes lesz pontos házi könyvelést vezetni, mert a lakásfelújítástól a bútort vásárlásig, a piaci beszerzésektől a nagy értékű kiadásig minden nem csak víz, de hoz is a konyhára. Görögországban már működik egy ehhez hasonló rendszer: ott évi 12 ezer euró bevételig a kiadások legkevesebb 30 százaléka számolható el. A görög számítások bejötték: a tavalyhoz képest 7,8 százalékkal nőtt az éves áfabevétel.

A számlás visszaélések arányát a hazai adóhatóság csupán becslések alapján tudja meghatározni: az idei év első félévében 3500 cég ellen

Egyre többen igyekeznek úgy megtakarítani, hogy nem kérnek a vásárlás után számlát. Fotó: Tofán Levente

indult eljárás amiatt, hogy jogszerűtlenül bocsátottak ki számlát, vagy amiatt, hogy egyáltalán nem adtak áfás számlát. „Ennél azonban – figyelmeztetnek az illetékesek – sokkal súlyosabb gondot okoz az adócsalás, minden számla és nyugta mellé azonban nem lehet adórendőrt állítani.”

Káros kapkodás

„Ha az élelmiszeriparban dúló feketegazdaság adatait vesszük figyelembe, akkor ez a lehetőség az adócsalás tíz százalékát előzi meg” Á von mérleget Frumosu, aki szerint nem mindegy, hogy mikor és miként kerül bevezetésre ez a rendelkezés. „A kormány maszatol, mert nem tudni, hogy konkrétan mikortól lép érvénybe a visszatérítés, azt sem, hogy hogyan. Pedig versenyt futunk az idővel: ahhoz, hogy tényleg érvénybe léphessen ez a jogszabály, egyeztetni kell az Unióval, és tisztázni kell a részleteket” - figyelmeztet a szakszervezeti vezető, aki szerint az ötlet nem rossz, de nem is új. Egy ilyen jellegű tervezet már négy éve előterjesztettek a szakszervezetek, de akkor a kormány nem kapott az öt-

leten, pedig – állítják a szakértők – egyszerűbb lenne egy, már előkészített modellt elővenni, mint egy teljesen újat kidolgozni.

Frumosu úgy véli, a nagyobb kereskedelmi egységek, bevásárlóközpontok számára például mindenképp kedvez majd az új elszámolási rendszer, mert a számlázást érintő visszaéléseket elsősorban a kisebb cégek, kiskereskedők követik el, nagy tételben ez nem éri meg. „Súlyos visszaélések tapasztalhatók például a hús- és gyümölcsimportban, a szeszgyártásban, az élelmiszeripar feketegazdaságának 50-60 százaléka ezekben a szakágakban valósul meg, és ezen a tényen ez a rendelkezés nem segít” – véli a lapunknak nyilatkozó szakértő.

Szalmaszák vagy kincstár

Bagoly Miklós, a háromszéki vállalkozói szövetség elnöke szerint még a kiskereskedelem szintjén sem hatékony az intézkedés. Az ASIMCOV vezetője szerint a visszatérítési ígért „szemfényvesztés”, mert az elszámolás csak egy beláthatatlan bürokratikus rendszer mű-

ködtetésével oldható meg.

A szakember az adófizetők részéről sem tartja kivitelezhetőnek, hogy minden évben összegyűjtenek „hatósármányi nyugtát”, azt rendszerizik, értékben összegezik és majd leadják a pénzügyi hivatalnál: ez olyan utánajárással, energiáfordítással jár, ami valószínűleg nem éri meg az érintetteknek. Az üzletember úgy véli, ilyen rövid idő alatt még nem érzékelhető, hogy az áfaemelés miatt nőtt-e a feketegazdaság. „Az erre vonatkozó kijelentések spekulációk” – fogalmaz határozottan Bagoly, aki szerint bár a nagyobb áfaérték áfacsalásra ösztönöz, ennek ellenére ez a típusú visszaélés nem vált általános jelenséggé.

„A cégek nem ezen próbálnak nyerni, a feketegazdaságot más jellemzők irányítják” – magyarázta egyetértésben Frumosuval lapunknak Bagoly. „A feketegazdaságot nem lehet felszámolni, viszont okos adópolitikával uralni kellene. „A feketegazdaságból szerzett pénz is előbb-utóbb kifehéredik, hiszen az így szerzett pénzt elköltik, beruháznak belőle, senki nem fogja ezt a pénzt otthon, a szalmaszákban tartani.

„Én másfél évet vártam, hogy a cégem megkapja az betegszabadságok után fizetett összegek után járó társadalombiztosítási hozzájárulást, ennyi időt vett igénybe, amíg a leadott visszaigénylés átfutott a rendszeren, és fedezet is került a tartozás teljesítésére. Egyszerűen nem tudom elképzelni, hogy ha ez ilyen nehézkesen működik a társadalombiztosítás viszonylag biztosan kiépített rendszerében, akkor olajozottabban fog működni pár lejes kiadások esetén” – osztja a szakértők pesszimizmusában Tardos Bálint. A marosvásárhelyi vállalkozó már most eldöntötte: nem él ezzel a lehetőséggel. „Tegnap majdnem három órát vártam az adóhivatalban egy egyszerű adminisztratív feladat végrehajtására, sem időm, sem kedvem, sem energiám ilyen körülmények között újabb elszámolásokra” – magyarázza elhatározását a cégvezető.

Édler: ez fontos bevételt jelenthet

„Az általam kidolgozott javaslat kifejezetten a kis jövedelműeket érinti. Azokat, akiknek az éves jövedelme nem haladja meg a négyezer lejt. Ők igényelhetnék vissza a kiadásaik egy részét, körülbelül 4 százalékát. Gondoljuk csak el: az adócsalások jelentős részét az alapélelmiszerek adásvételénél követik el. Ha viszont ezek után az élelmiszerek után, mondjuk a megvásárolt kenyér után, év végén egy kisnyugdíjas visszakap 160 lejt, az számára fontos bevételt jelenthet. Az állam számára sem elhanyagolható így a megtakarítás: pesszimista számítások szerint is 221 millió euró nettó bevétel keletkezhet ennek az intézkedésnek köszönhetően” – nyilatkozta Édler András, a tervezet „atyja”. Az RMDSZ-es képviselő úgy véli, leghamarabb szeptemberben születhet kormányhatározat a visszatérítésről, de legkésőbb jövő év januárjáig módosul az adótörvény. ◀

Érvénytelen a népszavazás

ÚMSZ

▶ Érvénytelen lett a cián-technológia és az ólomkohászat betiltásáról rendezett nagybányai népszavazás, mivel a lakosságnak mindössze 12,67 százaléka járult az urnák elé - adta hírül tegnap az Agerpres hírügynökség. A lakosság felének plusz egy főnek kellett volna voksolnia ahhoz, hogy érvényes legyen a referendum. A vasárnapi népszavazáson részt vett személyek elsöprő többsége ellenezte a bányászati cián-technológiák alkalmazását az erdélyi településen. A helyi választási iroda képviselői szerint a több mint 124 ezer lakosból 62.500-nak kellett volna állást foglalnia ahhoz, hogy a népszavazás érvényes legyen. Ehhez képest alig 15.900-an jelentek meg az urnáknál. A szavazóknak két kérdésre kellett válaszolniuk. Az első kérdésre, miszerint egyetért-e a bányászati cián-technológiák alkalmazásával Nagybánya területén 576 személy (3,62 százalék) válaszolt igennel, és 15 225 (95,88 százalék) állampolgár üttötte a pecsétet a nem szót tartalmazó keretbe. A második kérdés arról szólt, hogy a lakosság egyetért-e a bányászati nyers- és hulladékanyagot felhasználó ólomkohászzal. A szavazó polgárok közül 800-an (5,03 százalék) szavaztak igennel, 15.017 személy (94,5 százalék) viszont nemmel voksolt. A népszavazást a helyi önkormányzat írta ki, amely meg akarja akadályozni az orosz tulajdonban lévő Romaltn Mining Rt.-nek a 2001-es tiszai ciánszennyezést okozó egykori Aurul helyén tervezett cián-technológias beruházását. A tanács áprilisban felfüggesztette az építkezési engedélyek kibocsátását. A Polyus Gold leányvállalata több tíz millió eurós beruházással kívánja feldolgozni az évtizedeken át a kitermelés nyomán felgyűlt aranyat és ezüstöt egy Nagybánya közeli zagytározóból. A városatyák azonban kifogásolják, hogy külföldről is a Zazar-parti városba szállítanának nyersanyagot. ◀

Háromszék: újabb árvízpánik

K. Zs.

▶ Mintegy 260 gazdaságot és 150 házat érintett a legutóbbi háromszéki áradás. György Ervin prefektus szerint ezúttal egész Kovászna megyét sújtotta a felhőszakadás, a domboldalokról lezúduló nagy mennyiségű víz. Nagyobb problémákat jelentettek Lisznyóról, ahol a másfél - kétméteres ár elsodort egy szekeret, a rajta ülő idős férfival és egy gyerekkel, szerencsére a helybéliek azonnal kimentették őket. Dobollónál 400 hektár legelőt árasztott el a víz, Szitabodzán 3 házat fenyeget a földcsuszamlás veszélye,

Szacsván 9 házat és 40 gazdaságot érintett a katasztrófa. Az erdővidéki Bardócon 6 kilométer nemrég felújított erdei utat mosott el az áradás, a Kézdivásárhelyi Csík-szeredával Erdővidéken át összekötő 11B jelzésű országút a földcsuszamlások miatt több helyen beszakadt, várhatóan itt lezárják a forgalmat. Árkoson, Kálnokon, Kőröspatakon, Hermányban, Nagyborosnyón, Egerpatakon több száz háztartást érintett a lezúduló víz. Sepsiszentgyörgyön vannak olyan helyek, amelyek minden nagyobb esőzést érint, így a Mikes Kelemen utcai házak, a Lásbas

házi pincéi mindig feltelnek. Az udvarokon hatalmas sármennyiség halmozódott fel, átható iszapbűz lengi be a településeket, a károsultak az elázott ruhákat, ágyneműket a szabadban szárítják. A kormányhivatal újra összesíti a károkat, előzetes becslések szerint mintegy 10-15 házat kell teljesen újjáépíteni. Kritikus a helyzet Bölönpatakon, ahol 90 házból több mint 400 személy van elszigetelve, mert csak gyalog lehet megközelíteni a települést. A prefektus szerint Kovászna megye még semmilyen állami támogatást nem kapott, de várják a segítséget. ◀

HIRDETÉS

ak Léka alpi Evany
GÖBE Termékeket Forgalmazó Székelyföldi Üzletlánc az Erdélyi Kézműves Céh, Ambrus Ildikó E.V., Pop Klára, Puskás Zsuzsanna E.V., Gabor Balázs, Simon Csilla E.V., Westernshop KFT, és Papp Magda E.V. Deák György szervezésében

Támogatók:
ipG
Műves emberek sokadalma
Festival of folk arts · Tárgyaló mesterségszakilok

Szekelyudvarhely 2010 július 30-31 Szekely Táncautó várban
cimbaliband, Murányi Lósi és zenekara magyarpalatka banda,
népművészeti kiállítás és vásár, göbe termékek ételtek,
mesterség bemutatók, mesejátékok, gyermekprogramok, táncház

Szekelyudvarhely tel./fax: +40-266-210682 mobil: +40-749219888 e-mail: office@aktera.ro

Soros-mentőöv
a művészeknek

MTI

► Soros György magyar származású amerikai üzletember 11 millió dollárt (hosszvetőlegesen 36 millió lejt) ajánlott fel New York közel nyolcvan, művészettel foglalkozó intézményének, hogy azok le tudják küzdeni a gazdasági válság okozta nehézségeket. „A művészetek és a művészeti oktatás elválaszthatatlanok New Yorktól. Ez az adomány azoknak az intézeteknek szeretne segíteni, amelyeket a válság gazdaságilag rendkívül megviselt” – mondta Soros a zene- és táncművészettel foglalkozó intézmények, valamint a színházak támogatására felajánlott, alapítványán, a Nyitott Társadalom Intézeten keresztül folyósított adományt bejelentve. Az 1930-ban Budapesten született Soros György elmondta, hogy kezdeményezése nyomán két éven át 79 kisebb intézet jut majd 65-250 ezer dolláros támogatáshoz. Az alapítvány munkatársai szerint a támogatottak már jó hírnévre tettek szert munkájuk minőségének, a fiataloknak biztosított oktatási programoknak és a feltörekvő művészek felkarolásának köszönhetően. „Mindegyikük hozzászól New York színes és gazdag kulturális életéhez” – hangsúlyozta Soros György intézete. ◀

Kezdődik az örület: jön a Sziget-fesztivál

Gyulay Zoltán, Budapest

► A visszszámolás megkezdődött: már csak tizenötöt kell aludni, és kezdődik a buli! Ki kell használni az időt, mert az augusztus 11-e és 16-a között megrendezendő idei Sziget-fesztiválon, amikor a budapesti Óbudai-sziget válik a fesztiválörület európai központjává, úgysem lehet, akárcsak egy percre is, lehunyni a szemet. A szervezők ráadásul az idén is sodró lendületű, ferge-tes bulit ígérnek.

Búcsú és emlékezés

Sőt! Az idén már nem csak „nulladik”, hanem „mínusz egyedik” napot is közbeiktattak: ekkor (9-én) a Kispál és a Borz búcsúzik el a közönségtől. És még mindig a hivatalos programot megelőzően három különleges esemény közül is lehet választani: a reggae örömműnnepe (10-én) délután a Nagyszínpadon a Ladánybene 27 nyitja és a UB 40 zárja a sort; közben a tavaly elhunyt Cseh Tamás emlékkoncertje lesz, többek között a Csík Zenekar, Másik János, Palya Bea, Lovasi

Először lép magyar színpadra a Papa Roach nevű amerikai nu metal együttes

András és Quimby közreműködésével; az Amfiteátrum Színpadon pedig megrendezik a Magyar Jazz Napját is.

Innentől kezdve egymást váltják majd az énekesek és a zenekarok. A részletes program több újságoldalt is megtöltene, ezért csak csemegeztünk. Augusztus 13-án délután például a Nagyszínpadon először lép fel Magyarországon a Jacoby

Shaddix vezette Papa Roach.

Idéntől van percalapú jegy is

Az idei Sziget – folytatva a megkezdett hagyományokat – számos újdonságot is kínál. A percalapú jegy, a Sziget InfoSMS-szolgáltatás és a készpénzkímélő kártya is szerepel az idei kínálatban –

mondta el Gerendai Károly, a fesztivál ügyvezető igazgatója. A 23 óra után megvásárolható félárú belépőt és a csoportos diákkedvezményt már tavaly bevezették, az idén pedig a rendezvény egyik főszponzorával, az egyik nagy mobiltelefon-társasággal összefogva percalapú jegyet is válthatnak a rövidebb időre kilátogatók. A rendszer a mobil parkolás-

hoz hasonlóan működik majd, „csúcsidőben” 70, egyéb időszakokban 35 forintos percnkénti díjjal; a napi számla összege azonban nem lépheti túl a 13 és félezer forintot, így az sem jár rossz szul, aki végül egész napra marad. Ez ugyanis csak csekély mértékben haladja meg a 45 eurós napijegy árát. Mellesleg a belépődíj nem olcsó, de ezért nyilvánvalóan kárpótol a dús program.

VOLT és lesz Fél-sziget is

Az idei magyarországi nyár igencsak bővelkedett, bővelkedik fesztiválokban. A sort a Népstadion Kertben a Star Garden nyitotta az iskolai tanév végén magyar és világsztárokkal, folytatódott a soproni VOLT-tal (az EDDA jubileumi koncertjével) és a zamárdi Balaton Sound-al és a Pet Shop Boys-zal, de említésre méltó a Sziget kistestvére, a Marosvásárhelyen augusztus 26-a és 29-e közöttre beharangozott Fél-sziget Fesztivál is. Ráadásul az idei nyárnak még koránt sincs vége! ◀

„Kultúránk követe vagyok”

Interjú egy szatmári származású, franciaországi német tanárnővel

Bú Renaut Ágotáról három éve már olvashattak az ÚMSZ olvasói, akkor elmesélte, milyen hatással volt rá, amikor megtudta, hogy új hazájának, Franciaországnak abban a régiójában, vagyis Provence-ben, ahova költözött, Mohács után sok ezer, gályarabságba hurcolt, majd a franciák által kiváltott magyart telepítettek le. A szatmári származású tanárnőt legutóbbi hazalátogatásakor kérdeztük.

Sike Lajos

► Milyen élmény egy magyar származású tanárnőnek németet tanítani a franciáknak?

– Szegényebb lennék, ha ebben az élményben, a sors játékokának köszönhetően, nem részesülök. Avignon körzetében, egy Waldorf-iskolában tanítok, amely közismerten jóval nyitottabb, mint az állami iskolák. És ez az iskola éppen azért más, mint a többi, mert jobban elfogadja a többféleséget, amit nemhogy hátránynak, hanem előnynek tart.

Bú Renaut Ágota

hogy minden héten írjak fel a táblára egy magyar szót, mert ők egy kicsit magyarul is akarnak tanulni. Élvezet volt tapasztalni, mint izlelgetik és játszadoznak vele.

► Tehát egyáltalán nem hátrány, ha a magyar származású tanárnő németet tanít a franciáknak?

– Egyáltalán nem az, sőt

plusz. Földrajzórán, amikor Közép-Európát tanítják, a tanár át szokott hívni, hogy mondjam el közvetlen élményeim, tapasztalataimat. Mikor a balti országokról tanulnak, akkor az észti zene-tanárnőt, mikor Észak-Amerikát, akkor a kanadai származású kollegát hívja meg, mert a közvetlen élménynél nincs hitelesebb. Bár németet tanítok, tökéletesen elfogadtak, mint magyart. Nekem pedig külön öröm, hogy egy kicsit a magyar kultúra hírnökének is tartanak.

► De miért kell a franciáknak feltétlenül németül beszélniük?

– Csak azért, mert egymásra vannak utalva, s erre a franciák is egyre inkább rájönnek. A jövőbe néznek és félreteszik a történelmi sérelmeket. Nem csak a francia, de a német kultúra is hatalmas érték, amit mégis németül lehet jobban megismerni.

Tüzes tábor Kommandón

Kovács Zsolt

► Ezekben a napokban zajlik Háromszék legmagasabb pontján, Kommandón a 12. Cigányfolklor Tábor, amely az elmúlt években a fergeteges bulikról és az esti táborozás mellett mulatságokról híressé vált. A sepsiszentgyörgyi Lajtha László Alapítvány idén az őrkői romák és a szászcsávási cigánytáncok és dalok oktatására fekteti a hangsúlyt. A tábor vasárnap, hagyomány szerint a sepsiszentgyörgyi cigányok által lakott Órkői negyed meglátogatásával kezdődött, majd a táborozók felvonultak Kommandóra, ahol Orza Călin és Keresztes Edit dél-

előttönként őrkői cigánytáncokat oktat, Kis István, Kis-Demeter Erika, Ivácon László és Tekerés Gizella pedig szászcsávási cigánytáncokat tanít. A tábor olyan rangos zenészek előadása színesíti, mint a Szászcsávási Zenekar, Papp István „Gázsa” és zenekara illetve a Háromszék Táncegyüttes zenekara. A rendezvényre idén is több száz résztvevő fiatal érkezett az országból és külföldről is, olyanok, akik szívesen ismerkednek a cigány folklorral, táncokkal és szokásokkal. Ezek mellett jelen van több hazai és külföldi roma család is, akik előadást tartanak a cigányok életéről, illetve erről készült

dokumentumfilmeket is vetítenek. Esténként pedig táborozás mellett fergeteges táncmulatsággal zárják a napot, amelyen a táborozók mellett a falu apraja-nagyja is részt vesz. A táborozók lapunk érdeklődésére elmondták: azért szeretnek a kommandói Cigányfolklor Táborba járni, mert az elsősorban egy jó buli, ahol hajnalig tart a mulatság és mindenkit elragad a cigány táncok temperamentuma. Az egyhetes rendezvényt hagyományosan gálaest zárja, és a tábor végén kirándulást is szerveznek a Lakóca tetőre, mely 1777 méteres magasságával a Háromszéki-havasok legmagasabb csúcsa. ◀

A pattogós, táncos mulatság jelenti a tábor legfőbb vonzerejét

Fotó: Henning János

A város a sajtó tükrében

Antal Erika

A városfejlesztésre vonatkozó cikkeket összesítették a legnagyobb példányszámban megjelenő Maros megyei újságokban a Partnerség a jó kormányzásért című program keretében. Az Active Watch Sajtófigyelő Ügynökség által kezdeményezett három hónapos projekt eredményeit az írott és elektronikus sajtó képviselőinek szervezett kerekasztal beszélgetésen ismertette a Civitas Nostra Városvédő Egyesület, Marosvásárhelyen.

Sereghajtó Maros megye

Varga István, marosvásárhelyi projektvezető lapunknak elmondta, három hónapig a Braszó, Kolozs, Konstanca és Maros megyékben, illetve a Bukarestben megjelenő napi sajtót szemléltek. Maros megyében a *Cuvântul Liber* és a *24 de ore Mureșene* című napilapokat jelölték ki a Sajtófigyelő Ügynökség és az ezekben megjelent városfejlesztéssel kapcsolatos cikkeket, tudósításokat, riportokat összegezték.

A felsorolt megyékből összegyűjtött adatok összesítése alapján a városok épített örökségével, a helységek jellegzetességének megőrzésével a legkeveseb-

bet Maros megyében foglalkozik a sajtó. „A hétfői beszélgetésen arra a következtetésre jutottunk, hogy talán azért van ez így, mert a megfigyelt lapok szerkesztősége nem akar újat húzni a hatóságokkal, nem akarja negatív fényben feltüntetni az önkormányzatot és a városvédelemre hivatott illetékeseket” – nyilatkozta lapunknak Varga István. A kerekasztal beszélgetésen jelen volt több helyi tévéadó és rádió, valamint helyi újságok munkatársai, de Varga szerint a két érintett lapot senki nem képviselte.

Aktiválni kell a lakosságot

A vitán résztvevő Petru Gheorghe műépítész, a helyi építészkamara elnöke szerint azért fontosak az újságokban megjelent cikkek, mert így lehet bevonni egy-egy település fejlesztésébe a helyi lakosságot, a sajtón keresztül lehet tájékoztatni arról, hogy egy-egy épület miért értékes és miért nem megengedett bizonyos esetekben annak átalakítása.

Marosvásárhely zöldövezeteinek, történelmi épületeinek megőrzését, a figyelem közép-

pontjába állítását tűzte ki célul az a fiatal építészek által szerkesztett internetes napló is, amely Paál Tímea szerint egyelőre kevés visszajelzést kapott, inkább a negatívumok, a fák kivágása, a zöld övezetek szűkítése vonta magára a civil társadalom figyelmét.

A műépítész lapunknak elmondta, az áprilisban indított *plusminusmures.wordpress.com* címen található blog nemcsak a szakmának szól, sokkal inkább a városlakóknak, akiket érdekel, hogy mi és miért történik a városban. ◀

A sajtónak kiemelt szerepe van a városfejlesztési munkálatok közérdekűvé válásában

A szerző felvétele

Száz szó

Tízből négy menedzser egész szabadsága alatt a rá váró feladatokra gondol, továbbá büntudatot érez amiatt, hogy nem dolgozik – mutatta ki egy brit tanácsadó cég. A tanulmány szerint a menedzserek szabadságról való visszatérésük után stresszesebbek, mint amikor elmentek. Továbbá a megkérdezett 2500 igazgató egyharmada bevallotta, hogy a nyári szabadság alatt is dolgozik. A menedzserek 80 százaléka választja munkájában írott e-mailekre, 50 százalékuk felveszi a szolgálati telefont, és 10 százalékuk még az irodába is ellátogat. A vezető beosztásban dolgozók egyharmada állítja továbbá, hogy 3-4 teljesen szabad napra van szükségük ahhoz, hogy valóban el tudjanak lazulni.

A szívnek meg kell szakadnia értük...

(szűcs el)

Röviden

„Őseink nyomában Székelyföldön”

Július 14-én és 15-én a Gyergyótölgyesi Általános Iskola 40 tanulója és öt tanára tanulmányi kiránduláson vett részt. A kirándulást a Hargita Megye Tanácsa által meghirdetett, Ifjúsági tevékenységeket támogató program pályázatán nyert pénzből valósítottuk meg. Célunk Székelyföld megismerése volt. Dimény Csaba tanár, a kirándulás szervezője közölte, hogy meggyünk és mit fogunk megtekinteni. Szárhegyen a Lázár-kastélyt, Csíkszeredában a Székely Múzeumot, Nyergesteredén az 1848-49-es szabadságharcban elhunyt székelyek emlékére állított emlékművet és a temetőt, Kézdivásárhelyen Gábor Áron szobrát, a zágoni Mikes-Szentkereszty-kúriában Mikes Kelemen szobrát és az emlékszóbat látogattuk meg. Másnap (...) Kisbaconban Benedek Elek emlékházát, Vargyason a Daniel kastélyt, Sütő Béla népi faragó és bútortestő házmúzeumát, és az unitárius templomot, Szejkeföldön Orbán Balázs síremlékét, Farkaslakán Tamási Áron szülőházát és síremlékét láthattuk. Parajdon áthaladva hazafelé indultunk. A diákok visszajelzései alapján a kirándulásnak nagy sikere volt, sok hasznos információval gazdagították ismereteiket, és jól érezték magukat. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy a gyermekek térítésmentesen részt vegyenek ezen az élményekben gazdag, tartalmas programon.

Bartha Irén tanárnő és Székely Orosz Judit tanítónő, Gyergyótölgyes

Apróhirdetés

Székelyudvarhely mellett (Agyagfalván) kertes ház eladó, részletfizetési lehetőséggel. Telefon: 0722-627 656.

Médiagnózis

Innováció, nem középiskolás fokon

Két évvel ezelőtt, amikor magunkba roskadva meredtünk D.J. Carusso *Sasszem (Eagle eyes)* című filmjének stábilistájára még csak rossz álomnak tartottuk George Orwell '46-os fantáziaregényének vízióját. Az 1984-beli Nagy testvér egy ideig csak a valóságshow-k kamerái által létezett, aztán szép lassan bepillantott a szupermarketekbe, repterekbe, metróaluljárókba, a pénzkidő automaták környékére, rátapasztotta fülét a mobiltelefonunk hangszórójára és mikrofonjára, figyel, hogy milyen weblapokat böngészünk, mi után hajtjuk a keresőmotorokat. Hogy az utcákról, parkokról vagy a tengerfenék legmélyebb bugyraitól készített részletes fotókat ne is említjük. Ezzel azonban korántsem aknáztuk meg ki a modernkori Nagy testvér kel-

léktárát, melyek között olyan is akad, amelyik kifejezetten a média-fogyasztókat célozza meg. Kiderült, hogy a Tokió közel húsz vasút- és metróállomásán felállított digitális reklámfelületek intelligensebbek, mint sejtettük volna. A százharminc centiméter átmérőjű kijelzők a nap huszonnégy órájában ontják magukból a reklámokat, a több száz ezer utas kisebb-nagyobb ámulatára, akiknek nagy része észre sem veszi, hogy a monitoron egy okos kis kamerát is elhelyeztek, amely miután beszkenyelte az előtte elhaladót, szoftja összeállítja annak profilját. A készülék tehát nemcsak azt számolja, hogy hányan haladtak el a reklámfelület előtt, hanem a csoportot és haj alapján megállapítja, hogy hány éves és milyen nemű a kíváncsi né-

ző, mi több az alapján, hogy az illető mennyi időt töltött a reklámfilm nézésével és milyen volt az arc-kifejezése, megpróbálja felmérni, hogy mennyire hatott rá a képsor. Innen már csak egy lépés az egyénre szabott hirdetés, amely sokkal manipulatívabb, mint a mindenkorin átlagot megcélzó reklám. Ismét egy film. Biztosan emlékeznek a négy évvel ezelőtt bemutatott *Távkapcsra (Click)*, amelyben Michael (Adam Sandler) egy furcsa szerkentyűt vásárol egy elektrotechnikai cikkek forgalmazó bolt eladójától. Morty olyan távirányítót adott Michaelnek, amellyel nemcsak a tévékészülékeket, hanem saját kis univerzumát is ellenőrzése alatt tarthatja. Kapaszkodjanak meg: hamarosan a való világban is hozzáférhetővé válhat egy

ilyen típusú távirányító. Persze kissé túloztunk, de ez a lényegen nem változtat. A processzorteknikájáról elhíresült Intel olyan távirányítót fejleszt ki a Google Smart Tv-jéhez, amelyik az eszköz marketingjének, gombnyomásának intenzitásából, a használati szögéből stb. bonyolult algoritmus révén felismeri a használat, azt közli a tévével, így az automatikusan végig tudja futni a néző kedvenc csatornáit, kiválasztani a hangulatának megfelelő műsortípust. Már csak az hiányzik, hogy agyhullámainkat ellenőrző szkennereket rendszerítsenek a hipermarketek, amelyek kiolvassák fejünkben, hogy nem egy, hanem két láda sört szeretnénk vásárolni.

Farkas István

Hajdu filmje Ausztráliában is

MTI

Ausztráliában is bemutatják Hajdu Szabolcs (*képünkön*) legutóbbi játékfilmjét, a *Bibliothèque Pascal*-t; az alkotást a melbourne-i nemzetközi seregszemle tűzi műsorra. Amint arról a Magyar Filmunió az MTI-t hétfőn tájékoztatta, az 59. alkalommal megrendezett ausztrál fesztiválon 50 ország mozgóképeit – köztük Hajdu Szabolcs rendezését – mutatják be. A *Bibliothèque Pascal* így sikeres európai és amerikai szereplések után Ausztráliában is bemutatkozik. „Ausztrália *The Age* című mértékadó napilap-

ja a melbourne-i fesztivál kiemelkedő filmjeként hirdeti honlapján a *Bibliothèque Pascal*-t” – köz-

ölte a filmunió. Hajdu Szabolcs filmje egy fiatal lány, Mona Paparu utazásainak, szerelmének, nyugat-európai kálváriájának a története. A főszerepben Török-Illyés Orsolya látható. A Magyar Mozgóképek Közalapítvány által támogatott *Bibliothèque Pascal* magyar-német-angol koprodukcióban készült, s februárban elnyerte a Magyar Filmszemle fődíját. Amint arról az MTI korábban beszámolt, a nemzetközi szakmai zsűri az Európai Parlament filmművészeti elismeréséért, a Lux-díjért versenyző tiz alkotás közé beválogatta Hajdu Szabolcs filmjét is. ◀

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Július 27., kedd

Az év 31. hete és 208. napja, hátravan 157 nap

Ma **Liliána** és **Olga** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Lili női név több idegen név (Caroline, Elisabeth, Julia) közös becenevéből önállósult. Az Olga női név, a Helga orosz formájából származik. Holnap **Szabolcs** napja van.

Évfordulók

- 1909-ben Orville Wright rekordot állít fel: közel egy és negyed órát tartózkodik a levegőben egyhuzamban repülő gépezetével.
- 1944-ben a brit és amerikai légiő pusztító bombatámadása a csepeli Weiss Manfréd Művek ellen.
- 1949-ben az első sikeres szovjet kísérleti atomrobbantás.
- 1955-ben a szovjet csapatok kivonulnak Ausztriából.

Vicc

A tízéves Móricka jelenti hazaérkező anyjának: - Mama, képzeld, a papa

telefonált a túlvilágról!
- Ne mond, és mit akart?
- Hát csak azt, hogy küldj neki valami jó cigarettát!
- De hova, azt nem mondta? A mennyországba vagy a pokolba?
- Azt nem mondta, de biztos hogy a pokolba, mert tüzet nem kért!

Recept

Almás piskóta

Hozzávalók:

5 dkg margarin, 5 dkg nádcukor, 2 db tojás, 1 csomag foszfátmentes sütőpor, 1 csipet tengeri só, 25 dkg. tönköly rétesliszt, 3 dl tej.

Elkészítés: A hozzávalókat (liszt,tej kivételével) habosra keverjük, majd a lisztet és a tejet felváltva hozzákeverjük. A tészta kétharmad részét a vajjal és liszttel kikent tortaformába helyezzük. Meghámozott, kimagozott almaszemekkel körberakjuk, fahéjas nádcukorral meghintjük, majd a maradék tésztával leöntjük.200 fokra előmelegített sütőben aranybarnára sütjük.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

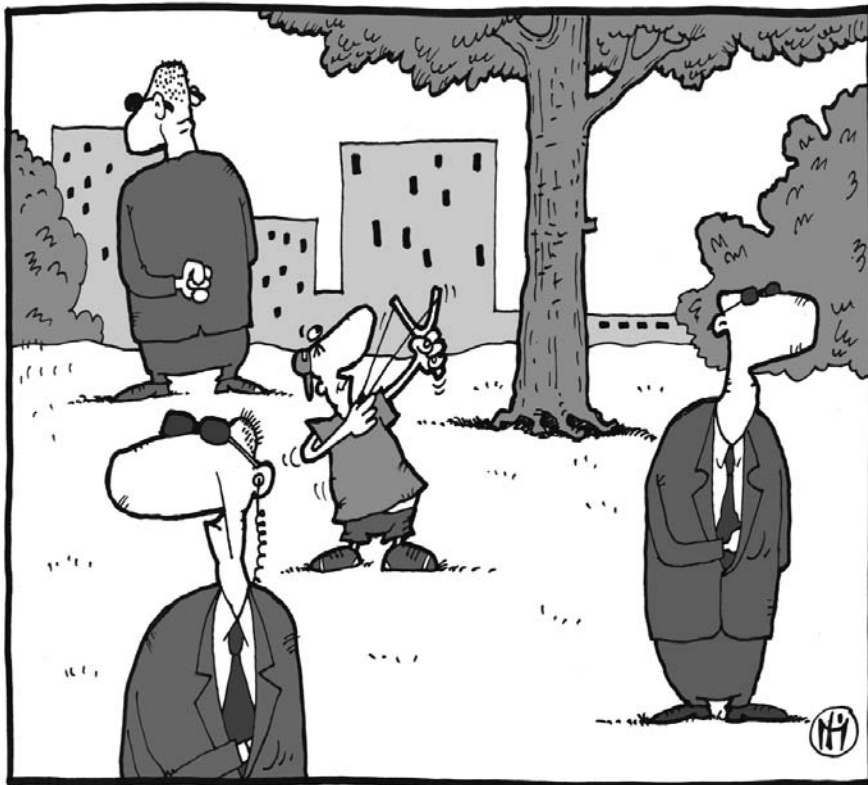
Gyakran lesz erősen felhős az ég. Sokfelé valószínű zápor, zivatar. Emellett több-kevesebb napsütésre is számíthatunk. A Duna mentén időnként erős szellőkészek is lehetnek. Délután 21, 26 fok várható.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	21°C	15°C
Brassó	változékony idő zivatarokkal	20°C	14°C
Bukarest	változékony idő zivatarokkal	25°C	16°C
Csikszereda	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	14°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	19°C	14°C
Marosvásárhely	változékony idő zivatarokkal	21°C	14°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	14°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő	18°C	15°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	21°C	15°C

A főnök fia

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Úgy tűnik, a világ tisztességes és hamis emberekre van osztva. A tisztességesek nyugodtan alszanak, de ébren nem egyszer megalázza és megrovóidítva érzik magukat. A hamisak napjai vidáman és nyereséggel gazdagon telik, de éjszakáik álmatlanok és nyugalmat nem lelnek. Bölcs egyensúllyal van teremtve az ember. A tisztességesek érzik, hogy

helyes életükért jutalom járna, a hamisak pedig érzik, hogy cselekedeteik büntetést érdemelnek. Vannak olyan tisztességesek, akik soha semmi jutalmat nem kapnak ebben az életben, és vannak olyan gazemberek, akiket soha nem ér utol a büntetés ebben az életben. Minden ember érzi viszont a szíve mélyén, hogy valahol, valamikor mégiscsak ítélet fog szolgáltatni.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Unalmas rutinfeladatok várják a mai napon. Alig várja, hogy elszabaduljon, és végre találkozhasson barátaival.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A mai nap kedvez az újdonságoknak és a kalandoknak. Az anyagi ügyektől maradjon távol.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Úgy érzi, hogy egy kis magányra van szüksége. Am ha nem tudja mégsem tisztázni érzéseit, akkor keresse fel egyik megbízható barátját.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Kritikus szemmel nézi a világot, ami nem minden esetben ésszerű. Érdemes lenne valamilyen szórakozás után nézni, ami kikapcsolja.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Ezen a nyáron eddig nem volt oka panaszra, hiszen akár a munkáját, akár a szerelmi életét nézzük, sikereket ért el.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nagyon tetszik valakinek, de nem biztos, hogy egymásra talál. Ezért tenniük is kell valamit. Használják ki a felkínált lehetőségeket.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Bulit tervez a házában, ami egyre költségesebbnek tűnik. Gyerekének, vagy rokona gyerekének egy kis plusz pénzre van szüksége és Ön szíves örömet szerezhet.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Erősnek érzi magát és biztos a győzelmében. A túl sok önbizalom lehetetlenné teszi a reális helyzetértékelést. Sok ellenséget szerezhet.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Minden kis apróságon felbosszantja magát. Ha mindezt azzal tetézi, hogy feszültségeit a párján vezeti le, elronthatja az egész napját.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Egy zűrös magánéleti helyzet tisztázódik ma, amikor egy beszélgetés során átlátja a dolgokat.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A Vízöntőben a Hold, és Ön úgy érzi, hogy válságba kerül egy kapcsolata. Am csak jobban oda kell figyelnie a másira, hogy a dolgok helyre jöjjenek.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Ha munka közben másfele járhatnak gondolatai, könnyen hibát vét, amely kellemetlen következményekkel járhat.

***	SZÁNALMAS	EGYÉNI, PERSZONÁLIS	KIEMELKEDŐ	KERÉK BETŰ	CITROM NEDVE	ÁLLAMI ILLETÉK	KARDÉL	CELEBESZI VADTULOK	CICOMÁZTAT
DIÁK ŪL BENNE									
ZENEI FELHANG				MENNYEI EGYSZERŰ FELŪLET					
APRÓ CSÉSZE					CINT TARTALMAZ TŪVEL RŐGZÍTÉS				
SZŐBA HOZ						DUDVA, GYOM ALUL LEVŐ			
HIÁNYÁBAN							IDEII		COCA... UDITŐ-MÁRKA
NOSZA! GYERŪNK! INDULJ!				ZENÉLNI KEZD! O, SOLE ...; SLÁGER			CENT (RŐV)		PÁRIZSI METRŐ
BRŐDY-IDEZET!			ENÉH FÉRJE LAOSZ HATÁRAII						
SZÍNŪLTIG									
SZÁRAZ VŐLGY						DOKUMENTUM			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Rómán Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Ma rajtol a 20. Eb Barcelonában

Atlétika

T. J. L.

▶ Mától augusztus elsejéig a katalán főváros 56 ezer férőhelyes Estadi Olímpic de Montjuïc Lluís Companys Stadionja, vagyis az Espanyol Barcelona labdarúgócsapatának oroszlanbarlangja ad otthont a sorrendben 20. Atlétikai Európa-bajnokság küzdelemsorozatának. A magyar szövetség összesen tizenhét férfi és hét női versenyzőt nevezett, s közülük három számít éremesélyesnek. Éspedig Kővágó Zoltán diszkoszvető, Pars Krisztián kalapácsvető és Kiss Dániel 110 m gátas. Rajtuk kívül a magyarországi szakemberek vélekedése szerint még döntőesélyes a diszkoszvető Fazekas Róbert, valamint a kalapácsvető Németh Kristóf és Orbán Éva. Legutóbb, négy éve, Göteborgban egy magyar ezüstérem született, a tízpróbázó Zsivoczky Attila révén.

Romániát összesen harminchárom atléta képviseli (köztük tizenkét férfi és huszonegy nő), a célkitűzés pedig egy-két érem és további 4-6 döntős hely. Erre a papírforma szerint Angela Moroşanu (400 m gát, 4x400 m), Adelina Gavrilă (hármassugrás), Nicoleta Grasu (diszkosz), Bianca Perie (kalapács) és Lidia Şimon (maraton), illetve Marian Oprea (hármassugrás) esélyes. A négy évvel ez előtti kontinens megméretésén összesen két bronzéremet szereztek a román atléták, Nicoleta Grasu diszkoszvető, valamint Marian Oprea hármassugró révén. ◀

Gherman a csúcson

Világválogatottba hívták meg a vásárhelyi futsaljátékost

Tereplabdárúgás

Czibalmos Ferenc-Attila

▶ A bajnoki címvédő és Román Kupa-győztes Marosvásárhelyi MFC futsalcsapatának játékmezt, Cosmin Ghermant meghívták abba a világválogatottba, amely július 16-án és 17-én Líbiában lépett pályára az afrikai ország csapata ellen. Marcos Sorato Pipoca brazil és Sito Rivera román szövetségi kapitány a világválogatott megbízott edzőjeként számított a vásárhelyi játékos jelenlétére, miután utóbbinak többször is alkalma nyílt figyelemmel követni az egykori bajnok és kupagyőztes Dévai CIP legjobbját.

Gherman az első román tereplabdárúgó, akinek megadatott a világválogatottban való szereplés lehetősége. „Nagyon büszke vagyok arra, hogy első romániai játékosként részt vehettem egy ilyen méretű rendezvényen, nem mindennapi megtiszteltetés együtt lenni a világ legjobb futsalosaival. Nem voltam a kezdőtűzősök tagja, de a mérkőzések során többször is pályára küldött Sito Rivera, Románia brazil származású szövetségi kapitánya” – árulta el az Új Magyar Szónak a Marosvásárhelyi MFC csapatkapitánya.

Az első találkozóra a Tripolitól 220 km-re fekvő Muserrathában, az ország második legnagyobb városában került sor, ahol a végeredmény 5-5 volt. Másodszor már a fővárosban, a Sports City New Hallban csaptak össze a csapatok. Négyezer néző előtt, a világválogatott ezúttal 6-3-ra nyert. ◀

Gherman a Marosvásárhelyi MFC futsal-csapatának játékmezt. Fotó: archiv

Pólócsemege Nagyváradon

Vízilabda

Turós-Jakab László

▶ Ma kezdődik és augusztus elsejéig tart Nagyváradon a vízilabda FINA Világkupa 14. kiírásának küzdelemsorozata. Nyolc csapat indul, köztük a tavalyi, római világbajnokság mindhárom dobogósa – Szerbia, Spanyolország és Horvátország.

A román válogatottat az A-csoportba sorsolták, Spanyolország, a legutóbbi vb-n 10. Ausztrália és Irán mellé, míg a B jelű kvartettben a szerbek és a horvátok mellett a vb-negyedik amerikai és a Rómában 12. helyen zárt kínaiak szerepelnek.

Kovács István, a román válogatott magyarországi szövetségi kapitánya az alábbiaknak szavazott bizalmat: Dragoş Stoenescu és Mihai Drăguşin (hálóőrök), Cosmin Radu, Tiberiu Negrean, Nicolae Diaconu, Andrei Iosep, Andrei Buşilă, Mihnea Chioveanu, Alexandru Matei-Guiman, Dimitri Goanţă, Ramiro Georgescu, Andrei Creţu és Kádár Kálmán (mezőnyjátékosok). Kovács segítője Balanov László, a csapat gyűrője pedig Dumitru Paizan. A Ion Alexandrescu olimpiai-uszodá-

ban kedden, szerdán és csütörtökön zajlanak a körmérkőzések, pénteken pedig keresztbe játszanak a csoportok 2. és 3., illetve 1. és 4. helyezettjei. Szombaton már a döntőbe jutás a tét az 1-4-csoportban és a vigaszágon (5-8. helyezett) is, vasárnap a dobogós helyekért mérkőznek, továbbá az 5-6., illetve 7-8. helyekért. A rangos vízilabdatornáról a közszolgálati televízió (TVR) számol be, kiemelten kezelve a román válogatottat. Ma az Egyesült Államok–Kína-(15 óra) mérkőzés nyitja a sorozatot, majd az ünnepélyes megnyitó (16.30) után a TVR 1 17 órától élőben számol be az Irán–Románia-találkozóról. A horvát–szerb párharc fél 7-kor, az ausztrál–spanyol összecsapás pedig este 8-kor kezdődik. A tévéközvetítések miatt a román csapat mindig 17 órától játszik, szerdán az ausztrálok, csütörtökön pedig a spanyolok ellen.

A FINA-megfigyelők csoportját az olasz Gianni Lonzi vezeti, a nyolc játékvezető pedig Michael Hart (ausztrál), He Csianguo (kínai), Dragan Stampalija (horvát), Hooshang Hafezi (iráni), Adrian Alexandrescu (román), Mihajlo Ciric (szerb), Jaime Moliner (spanyol) és Michael Goldenberg (amerikai). ◀

Bajnokok Ligája, 3. kör: Szentpétervártól Bázelig

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma hét mérkőzéssel indul, holnap pedig további nyolccal folytatódik a labdarúgó-Bajnokok Ligája harmadik selejtezőköre. A Ghencea úti Steaua-stadionban 20:30 órakor kezdődik az Unirea Urziceni–Zenit Szentpétervár mérkőzés, a portugál Bruno Paixao vezetésével. A román bajnoki ezüstérmes téován, gól nélküli döntetlennel kezdte az új idényt, az orosz gárda viszont óriási formában van. Luciano Spalletti tanítványai az eddigi 14 bajnoki mérkőzésből 11-et megnyertek, s veretlenül, immár hét pont előnnyel vezetik a tabellát.

Lapzártáig az Unirea vezetőségének nem sikerült meggyeznie egyetlen tévéadóval sem, így nagy a valószínűsége, hogy a mérkőzést senki sem közvetíti. Az egyetlen ajánlatot a Pro Tv tette, de a klub vezetői kevésnek tartották a felajánlott összeget. Ők 50 ezer eurót kértek, Sárbuék két és fél ezer kevessebbre gondoltak.

Szintén ma Omonia Nikoszia (ciprusi)–Salzburg (osztrák), Liteksz Lovecs (bol-

gár)–MSK Zilina (szlovák), Dinamo Kijev (ukrán)–Gent (belga), Sparta Prága (cseh)–Lech Poznan (lengyel), The New Saints (walesi)–RSC Anderlecht Brüsszel (belga) találkozókra került sor.

A bajnokok ágán a Debreceni VSC holnap játszik az FC Bázellel. A svájciak nem hibáztak az új bajnokság első két fordulójában, míg a hajdúságiak csak a hétfőn, a Lombard Pápa ellen mutatkoznak be a 2010-2011-es Soproni Ligában. A budapesti Szusza Ferenc Stadionban, 20 órakor kezdődő mérkőzésen a spanyol César Muñoz Fernández bíraskodik.

Szintén holnap, a BATE Boriszov (fehérorosz)–FC Köbenhavn-(dán) találkozón, a román Alexandru Tudor fújja a sípot. A további műsor: Aktobe (kazah)–Hapoel Tel-Aviv (izraeli), Sheriff Tiraszpol (moldovai)–Dinamo Zágráb (horvát), Young Boys (svájci)–Fenerbahce Isztambul (török), Solna (svéd)–Rosenborg BK (norvég), Partizan Belgrád (szerb)–HJK Helsinki (finn), Ajax Amsterdam (holland)–PAOK Szaloniki (görög), Sporting Braga (portugál)–Celtic Glasgow (skót). ◀

Röviden

Bolgár siker a Székely-touron

A bolgár Jevgenyij Gerganov (Hemus) sikerével zárult vasárnap a 4. Székely Kerékpáros Körverseny. A legjobb hegyi nő, Bruno Rizzi, a házigazda Tusnád Cycling Team (TCT) olasz idegenlégiósa lett, a legjobb sprinter pedig az ukrán Olekszandr Szedijk. A legjobb 23 év alatti versenyző a kolumbiai Camilo Castiblanco, a csapatverseny győztese pedig az ukrán Donyeck, amely megelőzte görög Tableware-t és a TCT-t. Az utolsó versenynapon a Csiba és Hargitafüredő közötti 14 km-es egyéni időfutamat Szedijk, a Csíkszereda utcáin lebonyolított tömbház körüli pedig csapattársa, Jurij Agarkov nyerte.

Szlovén győzelem a CET-en

A zárószakaszt, a 45 km-es miskolci körpályás viadalt, a cseh Jiri Bares nyerte, az országúti kerékpárosok Közép-európai Körversenyét (CET) viszont a szlovén Bostjan Rezman. Legjobb magyarként Fehes Gábor (Technofilm–Betonexpress 2000) kereken száz másodperc hátránnyal a hatodik helyet szerezte meg az összetettben. A legjobb hegyimenőnek járó pöttyös trikót, illetve a legjobb U23-as versenyzőt megillető fehér trikót egyaránt a szlovén Klemen Stimulak érdemelte ki. Rezman az összetett verseny mellett, a zöld trikóért zajló sprintversenyben is győzött.

Hajrágóllal nyert a Dinamo

A labdarúgó Liga 1 első fordulójának vasárnap esti mérkőzésén a Dinamo 2–1-re nyert Ploieşti-en az Astra ellen. Lukács a 33. percben szerzett vezetést a házigazdáknak, Ioan Andone csapata N'Doye (78. perc, 11 m) és Cristea (90. perc) góljaival fordított. Tegnap: Marosvásárhelyi MFC – Brassói FC 0–1. A gólt Vali Badea fejelte a 68. percben, kevéssel azután a vásárhelyi Majerniket sportszerűtlen magas lábért kiállították. A Victoria Brăneşti – Szászmedgyesi Gaz Metan mérkőzésre lapzárta után került sor.

Román és magyar vereségek

Grúziában portyázott a román férfi kosárlabda-válogatott, amely mindhárom mérkőzését elvesztette. Az amerikai Carl John Neumann tanítványai 75–68-ra kaptak ki a grúz, 80–63-ra az ukrán és 88–78-ra a fehérorosz válogatottól. A legtöbb pontot, egy híján 50-et, Vlad Moldoveanu szerezte. Nem ment jobban a magyar férfiaknak sem, akik a lisszaboni tornán Jordániától (62-72) és Portugáliától (61-70) is kikaptak.

Harmadikok a Kemény-legények

Harmadik lett az olimpiai bajnok magyar férfi vízilabda-válogatott az olaszországi Siracusában megrendezett felkészülési tornán: Kemény Dénes alakulata a kisdöntőben 12–11-re verte az Egyesült Államok együttesét. A tornát az az olasz csapat nyerte, amely a csoportküzdelmek során 11-8-ra kikapott a magyaroktól. A fináléban: Olaszország – Németország 9–6. A további sorrend: 5. Görögország, 6. Kanada, 7. Kazahsztán, 8. Oroszország.

Megbüntették a Ferrarit

A Forma-1-es Német Nagydíj versenybírái százezer dolláros büntetést róttak ki a Ferrarira, mivel az olasz istálló vasárnap arra utasította a brazil Felipe Massát, hogy engedje át az első helyet csapattársának, a spanyol Fernando Alonso-nak. A Nemzetközi Automobil Szövetség (FIA) szabályzata tiltja, hogy ilyen jellegű csapattársítás befolyásolja a verseny végeredményét. Az ügyet további vizsgálatra megküldik a FIA motorsport-világtanácsának is.